

ÄHTÄRIN KAUPUNKI

Talousarvio 2015
Taloussuunnitelma
2016-2018

Sisällysluettelo

JOHDANTO.....	4
I YLEISPERUSTELUT	4
1. KAUPUNGIN ALUE.....	4
2. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT	4
3. ELINKEINOT	5
3.1 Elinkeino-ohjelma	5
3.2 Työpaikkarakenne vuonna 1998, 2008, 2011 ja 2012	5
3.3 Kehittämistoimenpiteet.....	5
4. YMPÄRISTÖ.....	6
5. LIIKENNE	6
6. RAKENTAMISOHJELMA 2015 – 2019	7
7. HENKILÖSTÖOHJELMA	7
8. KUNNALLISTALOUS.....	8
9. SEUTUYHTEISTYÖ.....	8
10. VANHOJEN ALIJÄÄMIEN KATTAMINEN	9
II TALOUSAVIOSUUNNITELMA 2017-2019	10
1. TALOUSARVIOASETELMA JA SITOVUUSTASO.....	10
2. KÄYTTÖSUUNNITELMAT	10
3. TILIVELVOLLISET VUONNA 2015	10
4. ASIAKASKYSELYT.....	11
5. LAINANOTTOVALTUUDET	11
6. TALOUSARVIOSUUNNITELMA TULOSALUEITTAIN	12
6.1 Keskusvaalilautakunta	12
6.2 Tilintarkastus	12
6.3 Kaupunginvaltuusto.....	13
6.4 Kaupunginhallitus.....	13
6.5 Maaseututoimi	20

6.6	Perusturvalautakunta	22
6.7	Sivistyslautakunta.....	43
6.8	Tekninen lautakunta	58
7.	TULOSLASKELMA (1000 €).....	72
8.	RAHOITUSLASKELMA	73
9.	INVESTOINNIT 2015 – 2019	74
III	LIITTEET	76
	VÄESTÖNJAKAUTUMA IKÄLUOKITTAIN	76
	TALOUSARVION 2015 YHDISTELMÄ.....	82
	HENKILÖSTÖMENOJEN KEHITYS	83
	LUOTTAMUSHENKILÖIDEN KOKOUSPALKKIOSÄÄNTÖ	84
	KUNTAKONSERNI.....	87

JOHDANTO

Kuntalain 65 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Samassa yhteydessä hyväksytään myös toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tämä taloussuunnitelma sisältää yleisperustelut, taloussuunnitelman, käyttötalousosan neljälle vuodelle, investointiosan viidelle vuodelle ja liitteet.

I YLEISPERUSTELUT

1. KAUPUNGIN ALUE

Ähtäri on kolmen maakunnan risteyksessä sijaitseva kaupunki, joka tarjoaa laadukkaat ja monipuoliset palvelut niin paikkakuntansa vakituksille asukkaille, loma-asukkaille, matkailijoille kuin myös lähialueen kuntien väestölle. Ähtäriin kaupunki kuuluu Länsi-Suomen keskiseen alueeseen yhdessä Alajärven, Soinin, Kuortaneen, Alavuden ja Virtain kanssa. Kaupungin kokonaispinta-ala on 909 km², josta vesialuetta on 105 km².

2. VÄESTÖ JA TYÖPAIKAT

Kaupungin väestöjakautuma ikäluokittain on esitetty liitteessä 1.

Ähtäriin väkiluku on ollut viime vuosina laskussa. Luomalla edellytykset yritystoiminnalle, koulutukselle sekä viihtyisälle asumiselle, Ähtäriin kaupunki pyrkii hidastamaan asukasluvun pienenemistä.

Ähtäriin työpaikkaomavaraisuus v. 2012 oli 99,1 %.

TYÖLLINEN TYÖVOIMA TOIMIALAN MUKAAN: KEHITYS 1980 - 2011 JA ENNUSTE 2017

	1980		2000		2009		2011		2017	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%	lkm	%
Alkutuotanto	647	21	279	10	239	10	232	9,8	200	7,9
Jalostus	931	30	717	27	623	26	656	27,4	690	27,4
Palvelut	1561	49	1719	63	1530	64	1558	61,5	1540	61,1
Työllinen työvoima			2715		2424		2475		2519	
Työvoima	3139		3202		3026		2828		2700	
ATV-%	42,4		45,1		46,1		44,1		43,5	
Väestö	7548		7215		6620		6413		6200	

3. ELINKEINOT

3.1 Elinkeino-ohjelma

Elinkeino-ohjelmassa on painopistealueeksi valittu matkailu sekä yritysten toimintaedellytysten turvaaminen. Elinkeino-ohjelman päivitys on käynnistetty. Elinkeino-ohjelman liitetiedoista löytyvät perustelut painopistealueiden valinnalle sekä esitys toimenpiteistä ja resursoinnista.

3.2 Työpaikkarakenne vuonna 1998, 2008, 2011 ja 2012

	Määrä				%			
	1998	2008	2011	2012	1998	2008	2011	2012
Alkutuotanto	303	243	224	239	11,9	9,7	9,1	9,9
Jalostus	634	724	679	660	25,1	28,7	27,7	27,4
Palvelut	1.542	1.520	1.521	1.482	60,8	60,3	62,0	61,5
Tuntematon	56	33	29	29	2,2	1,3	1,2	1,2
Yhteensä	2.535	2.520	2.453	2.410	100,00	100,00	100,00	100,00

3.3 Kehittämistoimenpiteet

Vuosi 2014 käynnistyi hyvin teollisuuden investointien osalta, sillä maaliskuussa valmistui Aisikon Oy:lle rakennettu halli Kantalan teollisuusalueelle sekä saatiin käyntiin Kiinteistö Oy Ähtärin Yrittäjätie 16:sta rakennushanke. Kevääksi 2015 valmistuva halli on suuruudeltaan noin 1000 m², josta Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy on ostanut 457 m² osakkeen. Elinkeino-ohjelmaan kirjatuin periaattein kaupunki voi osallistua toimitilojen rakentamiseen.

Syyskuussa saatiin uusi omistaja Inn-Finn Oy:n teollisuushallille. Uusi omistaja on Vevia Finland Oy, joka käynnistää yritystoimintansa tiloissa vuoden loppuun mennessä. Acalor Oy osti Ähtärin Teräsrakenteen hallin, ja pääsi näin laajentamaan toimintaansa. Kaupunki oli tukemassa hallikauppaa lainan siirrolla uudelle yrittäjälle.

Matkailun kehittämisessä harpattiin askel eteenpäin yhtiöittämällä Ähtärin matkailu. Syyskuussa perustettiin Ähtäri Zoo Resort Oy, jonka toimitusjohtajana aloitti Ähtäri Zoo Oy:n toimitusjohtaja. Yritykseen on palkattu kaksi toimihenkilöä. Moksunniemen alueen matkailutarjonta laajeni Flow-Parkin perustamisen myötä. Kiipeilypuistossa kiipeili kesän aikana noin 7000 henkilöä. Golf laajentui 18-väyläiseksi. Lisäksi Naava Resort Oy:n toiminta on laajentunut Moksunniemen alueella kahdella uudella loma-asunnolla ja spa-tiloilla. Ähtäri-hallin peruskorjaus on myös saatu käyntiin.

Vuoden 2014 aikana on Ostolantien varrelle saatu kuusi uutta yritystä, joten keskustan kehittäminen on saatu hyvään vauhtiin. Kaiken kaikkiaan lokakuun puoliväliin mennessä Ähtäriin on perustettu 24 uutta yritystä.

Kehittämistoimenpiteissä hyödynnetään Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa sekä Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osarahoittamia ohjelmia. Kaupunki lähtee mukaan sellaisiin kehittämishankkeisiin, joiden koetaan olevan hyödyksi asukkaille ja kaupunkimme yrityksille.

Ähtäri hallinnoi vuonna 2014 seuraavia hankkeita: Alu-Kehitysohjelma, 1 –hanketta, Terveystä- ja hyvinvointia matkailusta –hanketta, Ähtärin Vuosikello –hanketta, Suomenselän alueen virkistyskäytön kehittäminen –hanketta sekä matkailuyrittäjien yritysryhmä –hanketta. Ähtäri aloitti kehitystyön Haaga-Helian kanssa matkailubrändin kirkastamiseksi.

Torin kehittäminen saatiin myös vauhtiin. Elokuun loppupuolella järjestettiin torilla ensimmäiset Syysmarkkinat. Tapahtuma onnistui hyvin. Toistakymmentä torikauppiasta saapui paikalle.

4. YMPÄRISTÖ

Ähtärille ominaista ovat puhdas metsä- ja järviluonto. Ähtäri on Etelä-Pohjanmaan järvirikkaimpia kuntia. Kunnan pinta-alasta yli 11 % on vesistöä. Ähtärinjärvi, jonka pinta-ala on 45 km², on Etelä-Pohjanmaan suurimpia järviä. Vesistöt ovat olleet alkujaan karuja, mutta osittain luonnollisen kehityksen tuloksena ja osittain ihmisen toiminnan vaikutuksesta ne ovat saaneet vahvan humusleiman ja ovat alkaneet rehevöityä. Ympäristöhankkeiden tuloksena on vesistöjen tilassa viime vuosina saavutettu käänne parempaan.

Asutuilla alueilla luonnonmaisema on muokkautunut erilaisiksi kulttuurimaisemiksi alueella harjoitetun toiminnan ansiosta. Valtakunnallisesti luokiteltuihin arvokkaisiin kulttuurimaisemiin Ähtärissä kuuluu Perännejärven ranta-alueet viljelyksineen sekä Alastaipaleen viljely- ja jokimaisemat. Paikallisesti arvokkaita kulttuurimaisemia ovat Kaijan ympäristö Ouluveden etelärannalla, Inhantehtaiden alue, Inhan asema, Ähtäriin kirkonseutu, Myllymäen keskusta, Tuomarniemen alue ja Kalliolammen alue sekä Moksun tilan ympäristö.

Kulttuurimaisemallisesti arvokkaat alueet ja rakennusperinne on dokumentoitu ja se huomioidaan maankäytön ja yhdyskuntarakenteen suunnittelussa. Nykypäivän toimintojen sopeuttaminen kulttuurimaisemaan on tärkeä osa suunnittelua.

Ähtäriin kaupungin alueelta Natura 2000-ohjelmaan sisältyy kuusi aluetta, jotka ovat harjajensuojelualueeseen kuuluva Ison Koirajärven harju (343 ha), soidensuojelualueisiin kuuluvat Maaherransuo (417 ha) ja Niinineva (74 ha), vanhojen metsien suojelualueisiin kuuluvat Miilu (13 ha) ja Mäkelänmäki (58 ha) sekä rantojensuojelualueisiin kuuluvat Sappionjärvet (307 ha).

Ähtäriin kaupunki on laatinut kestävän kehityksen toimintaohjelman yhdessä Kuusiokuntien kanssa. Ähtäriin vahvuus on puhdas luonto, lukuisat vesistöt ja laajat maisema-alueet. Ähtäriin kaupunki on huomionnut kestävän kehityksen toimintaohjelman periaatteita kotimaisen energiankäytön lisäämisellä, jätteiden hyötykäytön edistämällä yhteistyössä Lakeuden Etappi Oy:n kanssa sekä panostanut vesiensuojelun toimenpiteisiin sekä maankäytön suunnitteluun silmällä pitäen maisemaa ja luontoa Ähtäriin vahvuutena.

5. LIIKENNE

Hyvät ja toimivat liikenneyhteydet ovat perusedellytys niin Ähtäriin kuin koko Etelä-Pohjanmaan itäisen osan kehitykselle. Merkittävin tiehanke on Vaasa-Seinäjäki-Jyväskylä valtatie (vt18), jolla on myös suuri maakunnallinen ja jopa valtakunnallinen merkitys. Erityisen tärkeää on tiejakson Myllymäki - Multia pikainen toteuttaminen. Tällöin olisi teknisesti valtatietasoinen liikenneyhteys saavutettu.

Kantatie 68 Virrat – Pietarsaari parantamiseksi on laadittu yleissuunnitelma välillä Ähtäri – Lehtimäki. Yhteydet pohjoiseen saadaan toimiviksi vasta sitten, kun tiejakso Ähtäri – Lehtimäki – Alajärvi tulee rakennetuksi. Tätä hanketta viedään eteenpäin myös kantatie 68 matkailutienä. Vt18:n ja kantatie 68:n parantaminen eivät sisälly valtion hankeohjelmiin.

Muita kuntasuunnitelmakaudella kehitettäviä tiehankkeita ovat:

- Kevyen liikenteen väylä Puistotien ja vt18 risteys – Lehtimäentie varteen Riihimäen asuntoalueen kohdalle sisältäen vt18:n alikulkutunnelin. Alueella on käynnissä kaavoituksellinen tarkastelu.
- Halkoniemen alueen kaavateiden rakentaminen on käynnissä. Tiet olivat kulkukunnossa marraskuun 2014 lopussa ja urakka valmistuu heinäkuun 2015 lopussa. Päällystämisen rakennuttaja suorittaa kesällä 2016.

Rautatieliikenteen osalta pyritään vaikuttamaan siihen, että henkilöliikenneyhteyksiä kehitetään palvelemaan työmatka- ja koululaisliikennettä. Liikenneyhteyksien kehittäminen edellyttää hyvää yhteistyötä alueen kuntien kesken.

6. RAKENTAMISOHJELMA 2015 – 2019

Rakentamisohjelman sisältyvien hankkeiden kustannukset koko suunnitelmakaudelta ovat 13 608 000 euroa.

Investoinnit jakautuvat seuraavasti:

- talonrakennus 9 831 000 euroa
- julkinen käyttöomaisuus 3 777 000 euroa

Merkittävimpiä rakennushankkeita ovat:

- Otonkoulun peruskorjausvaihe I, Reppula 800.000 euroa
- Ähtäri-hallin perusparannuksen loppuunsaattaminen 170.000 euroa
- Matkailuyhtiön toimistotilojen rakentaminen 170.000 euroa

Suunnitelmakaudella:

- kaavateiden ja kevyen liikenteen väylien rakentaminen 2.951.000 euroa
- kaavateiden rakentaminen keskittyy Halkoniemen tiestöön
- talonrakennuskohteet 9.831.000 euroa

7. HENKILÖSTÖOHJELMA

Henkilöstöohjelma on liitteenä 2.

Suunnitelmakaudella jatkuvat lasten ja nuorten lukumäärän vähenemisestä ja vanhusväestön lisääntymisestä johtuvat rakenteelliset uudistukset aiheuttaen henkilöstömäärään vaikutuksia. Mahdolliset henkilöstövähennykset toteutetaan luonnollisen poistuman kautta. Tarvittaessa on kuitenkin varauduttava myös muihin rakenteellisiin muutoksiin. Vuoteen 2018 mennessä kaupungin vakituisesta henkilöstöstä täyttää n. neljännes vanhuuseläkeiän.

Vuoden 2000 alusta voimaan tullut uusi maankäyttöä ja rakennuskaavoitusta koskeva lainsäädäntö edellyttää, että kaikissa yli 6000 asukkaan kunnissa on oltava kaavoituksesta ja maankäytön suunnittelusta vastaava kaavoittaja. Ähtäriin kaupungissa ko. tehtävä alkuvaiheessa osoitettiin teknisen johtajan hoidettavaksi. Vuonna 2004 tehtävän hoitovastuu siirtyi suunnitteluinsinöörille ja syksyllä 2010 uudelleen tekniselle johtajalle. 1.4.2015 tehtäviä on tarkoitus siirtää perustettavalle kaavoituspäällikön viran haltijalle.

Suunnitelmakaudella henkilötyövuosien lukumäärään vaikuttaa Mäntyrinne ry:n toiminnan siirtyminen Ähtäriin kaupungin toiminnaksi 1.1.2015. Henkilöstömäärän kasvuun vaikuttavat myös eräät muut toiminnallisiin syihin perustuvat palvelujen järjestämistavan muutokset.

Henkilöstöohjelma on ohjeellinen. Viran perustamisesta ja lakkauttamisesta päättää virkasäännön mukaan erikseen kaupunginvaltuusto. Henkilöstöä siirretään tarpeen mukaan joustavasti työtehtävistä toisiin. Toimenkuvia muutetaan tarvittaessa kehittämiskeskustelujen yhteydessä. Osastojen välisestä työnjaosta ja työvoiman käytöstä päättää hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja. Avoimeksi tulevien virkojen ja toimien täyttäminen edellyttää v. 2015 edelleen erillispäätöstä ennen tehtävän auki julistamista.

8. KUNNALLISTALOUS

Ähtärin kaupungin taloussuunnitelman mukaan tuloveroprosentti on 21,25. Tavoitteena on kiinteistöveroprosenttien pitäminen suunnitelmakauden ajan vuoden 2015 tasolla. Kaupungin käyttötalous- ja investointimenot ovat 45,5 miljoonaa euroa vuonna 2015; lisäys edellisvuoteen on 4,8 prosenttia. Käyttötalousmenot kasvavat 4,5 prosenttia ja käyttötaloustulot 14,4 prosenttia.

Vuosikate vuonna 2015 on 0,9 milj. euroa positiivinen. Tilikauden tulos on hieman voitollinen. Tulos on koko suunnittelukauden lievästi voitollinen eli talous on tasapainossa. Investoinnit ovat vuonna 2015 n. 2,0 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat noin 1,9 miljoonaa euroa ja ne ylittävät selvästi poistojen tason.

Lainamäärä on vuoden 2015 lopussa noin 15,5 milj. euroa eli 0,7 milj. euroa enemmän kuin 2014. Lainamäärä nousee suunnittelukaudella riippuen investointien toteutumisesta.

Taseessa on vanhoja alijäämiä noin 5,3 milj. euroa. Taloussuunnitelmavuodet ovat vain hieman ylijäämäisiä, joten vanhojen alijäämien kattaminen siirtyy suunnittelukauden jälkeiseen aikaan. Kaikki riippuu ratkaisevasti siitä, miten koko maan talous kehittyy.

Valtionosuusjärjestelmä uudistuu 1.1.2015. Kuntaliitto julkaisi ensimmäiset alustavat laskelmat vuoden 2015 valtionosuusrahoituksesta kesäkuussa 2014. Laskelmia on päivitetty syyskuussa ja marraskuussa 2014. Lopulliset päätökset vuoden 2015 valtionosuuksista tehdään joulukuussa 2014.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisen valtionosuusrahoituksen (1705/2009) euromääräisesti merkittävin osa on koulutuksen ylläpitäjille myönnettävä yksikköhintarahoitus lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen.

Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää perusopetukseen oppilaskohtaista lisärahoitusta (pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, maahanmuuttajien perusopetukseen valmistava opetus jne.) ja rahoituksen muuhun opetus- ja kulttuuritoimintaan (kansalaisopistot, museot, teatterit, orkesterit, nuorisotyö jne.).

9. SEUTUYHTEISTYÖ

Seudullisen yhteistyön tiivistämiseksi Kuusiokuntien valtuustot ovat jo aiemmin hyväksyneet seutusopimuksen. Vuonna 2014 seutuyhteistyö on ollut terveystuntayhtymän, maaseutupalveluiden ja kansalaisopiston lisäksi, yksittäisen viranhaltijoiden/työntekijöiden työpanoksen ostamista/myymistä sekä hankeyhteistyötä. Ähtäri on toiminut vuonna 2014 puheenjohtajana seutuyhteistyössä. Vuotta 2014 on sävyttänyt ns. Sote-kilpailutus, joka käynnistettiin syksyllä 2014.

Seutuyhteistyö muuttanee muotoaan seutukuntien lakkaamisen sekä kuntarakenne- ja sote-selvitysten vaikutuksesta. Ähtärin kaupunki tulee osaltaan tekemään kuntarakenneselvityksen, joka valmistunee vuoden 2015 loppuun mennessä. Selvitys tulee kuntaliitosselvityksen ohella merkittävästi suuntaamaan kuntayhteistyön syventämiseen ja tiivistämiseen palvelutuotannon parantamiseksi ja laadun kohottamiseksi.

10.VANHOJEN ALIJÄÄMIEN KATTAMINEN

Kuntalain talouden tasapainottamista koskeva laki on tullut voimaan 1.8.2006 alkaen. Laissa sanotaan mm. siten, että taloudeltaan alijäämäisen kunnan on katkaistava alijäämän lisääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma. Jos taseen kattamatonta alijäämää ei saada katettua suunnittelukautena, kunnan on laadittava erikseen yksilöity toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi. Ohjelman on oltava yksilöity, rahamääräinen ja ajallisesti kohdistettu. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt talouden tasapainottamisohjelman 27.8.2008, joka ulottuu vuoteen 2015. Kaupunginvaltuusto on vuonna 2009 - 2013 päättänyt, että em. ohjelmaan ei ole syytä tehdä muutoksia, poikkeuksena Peränteen koulun lakkauttamisen aikaistaminen. Talousarvion ja taloussuunnitelman laatimisessa on otettu huomioon talouden tasapainottamisohjelmassa esitetyt toimenpiteet sekä keväällä 2014 laaditut talouden tervehdyttämistyöryhmän selvitykset.

Ähtärin kaupungilla on tilinpäätöksen 2013 mukaan kattamatonta alijäämää noin 5,325 miljoonaa euroa.

Toimenpideohjelma alijäämän kattamiseksi (1000 €):

Alijäämä 31.12.2013	- 5.325
Tilikauden tulos 2014 (arvio)	- 300
Tilikauden tulos 2015	+ 15
Tilikauden tulos 2016	+ 136
Tilikauden tulos 2017	+ 150
Tilikauden tulos 2018	+ 141
Tilikauden tulos 2019	+ 2.332
Tilikauden tulos 2020	+ 2.851
YHTEENSÄ	+/- 0

II TALOUSARVIOSUUNNITELMA 2017 - 2019

1. TALOUSARVIOASETELMA JA SITOVUUSTASO

Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tulosalueittain. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille tai hankeryhmille. Kaikki suunnitelmavuodet ovat vuoden 2015 rahan arvossa.

2. KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kaupunginhallitus sen täytäntöönpanomääräyksiin lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät sen jälkeen käyttösunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä.

Käyttösunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttötalousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan määräämä, sen alainen viranhaltija päättää seuraavan tason käyttösunnitelmista sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja osamäärärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla osamäärärahat ja -tuloarviot pienempiin ja tarkempiin osiin. Edellä tarkoitettu viranhaltija voi vastaavasti antaa alaiselleen viranhaltijalle oikeuden päättää seuraavan tason käyttösunnitelmasta. Toimivallan jakoa koskevat määräykset annetaan hallintosäännössä.

3. TILIVELVOLLISET VUONNA 2015

Hallinto- ja talousosasto

Kaupunginjohtaja Jarmo Pienimäki

Hallintojohtaja Seppo Karjala

Talousjohtaja Arja Väliaho

Elinkeinopäällikkö Varpu Sankelo

Perusturvaosasto

Perusturvajohtaja Hannu Tuppurainen

Ma. Sosiaalityön päällikkö Outi Rintamäki

Sosiaalityöntekijä Tarja Verlin

Sosiaalityöntekijä

Sosiaaliohjaaja Miia Kuusela

Kotihoidon palveluvastaava Terttu Happonen

Vammaispalvelujohtaja Johanna Hannuksela

Vanhuspalvelujohtaja Marika Nevanpää

Palveluvastaava Ulla Leinonen

Vastaava sairaanhoitaja Tarja Kellosaari

Palveluvastaava Jarmo Sissala

Palveluvastaava Tiina Sironen

Sivistysosasto

Sivistystoimenjohtaja Eija Kuoppa-aho
Lakeudenportin kansalaisopiston osastonjohtaja / toimistos sihteeri Marke Hirvilampi
Nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja Ulla Akonniemi
Liikuntatoimenjohtaja (1/2) Osmo Sivén
Kirjastotoimenjohtaja Ursula Laitakari
Perhepäivähoidon ohjaaja Aulikki Salomaa
Varhaiskasvatuspäällikkö Sirpa Mannismäki
Vastaava lastentarhanopettaja Paula Korsumäki
Vastaava lastentarhanopettaja Ritva Eloranta
Inhankosken koulu, Pekka Moisio
Myllymäen koulu, Marko Mehtonen
Otsokoulu, Marika Pienimäki
Yhteiskoulu/Lukio, Ville Ylianunti

Tekninen osasto

Tekninen johtaja Ilkka Kajander 31.3. saakka
Tekninen johtaja Maija Lehtonen 1.4. lähtien
Kiinteistöpäällikkö Veli-Matti Keski-Nikkola
Siivoustyönjohtaja Tea-Hanna Leino
Puistopuutarhuri Jukka Karén
Ympäristönsuojelusihteeri Minna Hakala
Rakennustarkastaja Jouni Rautio
Ruokapalvelupäällikkö Eija Paavola
Kaavoituspäällikkö Kirsi Haapa-aho 1.4 lähtien
Liikuntatoimenjohtaja (1/2) Osmo Sivén

4. ASIAKASKYSELYT

Hallintokunnat suorittavat tarvittaessa asiakastyytyväisyyskyselyjä.

5. LAINANOTTOVALTUUDET

Hallinto- ja taloustoimen päävastuualueen johtosäännön mukaisia lainanottovaltuuksia sovelletaan siten, että ottolainojen määrä voi olla talousarviovuonna 2015 korkeintaan 20,0 miljoonaa euroa.

6. TALOUSARVIOSUUNNITELMA TULOSALUEITTAIN

6.1 Keskusvaalilautakunta

Toiminnan yleiskuvaus

Vuonna 2015 järjestetään eduskuntavaalit ja vuonna 2016 kunnallisvaalit sekä vuonna 2017 on presidentinvaalit. Keskusvaalilautakunta hoitaa em. vaalien sille kuuluvat lakisääteiset tehtävät.

Määrärahat €

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
	11.000	Toimintatuotot	9.700			10
0	-11.000	Toimintakulut	-9.700	-14		-20
0	0	Toimintakate	0	-14		-10

6.2 Tilintarkastus

Toiminnan yleiskuvaus

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla.

Tavoitteet

Lautakunnan keskeisenä tehtävänä on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi.

Määrärahat €

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-15	-16.500	Toimintakulut	-16.600	-17	-17	-17
-15	-16.500	Toimintakate	-16.600	-17	-17	-17

6.3 Kaupunginvaltuusto

Toiminnan yleiskuvaus

Kaupunginvaltuuston tulosalueelle on varattu määrärahat kaupunginvaltuuston toimintaa varten.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-48	-31.600	Toimintakulut	-34.900	-35	-35	-35
-48	-31.600	Toimintakate	-34.900	-35	-35	-35

6.4 Kaupunginhallitus

Kaupunkistrategia huomioidaan kaupunginhallituksen eri tulosalueilla

- yleishallinto
- henkilöstöhallinto
- talous- ja toimistopalvelut
- elinkeinoelämän edistäminen
- työllisyysmäärärahat

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

Strateginen päämäärä: Hyvä kuntatalous

Kriittiset menestystekijät: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Puitelain tunnusluvut <ul style="list-style-type: none"> • Vuosikate/as. • Lainat €/as. • Kumulatiivinen alijäämä € • Tulovero % • Omavaraisuusaste • Suhteellinen velkaantuneisuus	Puitelain tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin	Rahoitukseen liittyvät järjestelyt. Rakenteellisia muutoksia ja toiminnan uudelleen järjestelyjä.
Toimialojen tavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Toimintatuottojen osuus käyttömenoista • palkkakulujen suhteellinen muutos • toimintakate • kustannusten vertailu verrokkikuntiin • talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet	Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet	Benchmarking Seurataan talouden tasapainottamissuunnitelman toteutumista.

Taloulosaamisen ja talouden ennustettavuus	Talouden koulutuksen suunnitelma laadittu ja toteutettu koko henkilöstölle. Sisäinen valvontaprosessi kuvattu ja toteutettu prosessin mukaisesti. Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttäminen. Talousarvion tavoitteiden toteutuminen, paraneminen ja pitkäjänteinen suunnittelu. Budjetin joustavuus.	Organisaation sisäisenä koulutuksena taloudellisen ajattelun kehittämistä. Käynnistetään koulutus ja prosessityö. Valmistelua jatketaan. Raportointi ja nopea reagointi muutoksiin. Selvitetään budjetin sitovuustason määrätykset.
Pääoman ja omaisuuden tehokas käyttöpääomien vapauttaminen ja uudelleen kohdistaminen paremmin tuottavasti – kehittävästi	Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain.	Esitysten tekeminen omistajapolitiikasta ja raportoinnin kehittäminen.
Omistajaohjauksen tuloksellisuus	Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti. Tavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa.	Seurataan ohjeiden toteutumista.
Kiinteistöjen käyttöaste	Käyttöaste-% määritellään budjetissa.	Tavoitteiden asettaminen. Tarjonnan sopeuttaminen vastaamaan kysyntää.
Konsernitase Kaupungin antamat takaukset -riskitaso	Konsernin tulot kattavat kulut, mukaan lukien lainanhoitokulut Riskitaso mahdollisimman matala.	Seuranta, valvonta ja esitysten teko.

HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä: Hyvä työnantaja

Kriittiset menestystekijät: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Joka neljäs vuosi toteutettu henkilöstökysely	Henkilöstökysely toteutetaan joka neljäs vuosi. Sen tulosten pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi	Toteutetaan kysely, jonka pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi.
Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen	Kyselyn tulokset henkilöstön omasta osaamisesta, työssä kehittymisestä omaan työhön vaikuttamisesta sekä koulutuksesta osoittavat myönteistä suuntaa.	Laaditaan koulutussuunnitelma.

Henkilöstösuunnitelma	Henkilöstösuunnitelmasta tehdään strateginen, osaamisen ja työyhteisön kehittymistä linjaava dokumentti	Laaditaan henkilöstösuunnitelma.
Sairauspoissaolojen seuraaminen	Sairauspoissaolojen määrän kehittyminen osoittaa myönteistä suuntaa.	Henkilöstötilinpäätöksessä seurataan.
Tyky- ja tyhy-toiminnan vaikuttavuus	Henkilöstökyselyn henkilöstön työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä suuntaa.	Toimintaa kehitetään.
Keskeisten johtamisen välineiden säännöllinen ja systemaattinen käyttö <ul style="list-style-type: none"> • Osaamiskartoitus • Kehityskeskustelut • Vuorovaikutus, viestintä, avoimuus • Esimiesvalmennus Kannustinjärjestelmä	<p>Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain työyksiköissä. Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelun yhteydessä.</p> <p>Henkilöstökyselyn osaamisen vahvistumista, viestintää ja vuorovaikutusta koskevat kysymykset osoittavat myönteistä suuntaa.</p> <p>Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiesportaalle.</p> <p>Uusia kannustinjärjestelmiä koko henkilöstölle otettu käyttöön</p> <ul style="list-style-type: none"> - kannustavat terveellisiin elämäntapoihin - lisäävät työmotivaatiota. <p>Toiminnan seurantarjestelmän käyttöönotto.</p>	Toteutetaan.

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

Strateginen päämäärä: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat palvelut

Kriittiset menestystekijät: Innovatiivinen palveluiden järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	Toteutetaan säännöllistä kustannusten seurantaa. Analyysin pohjalta tarvittavat jatkotoimenpiteet.
Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen	Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta, poistetaan päällekkäisyydet	Prosessien ja palvelurakenteiden läpikäynti ja kehittäminen.

Vertailu verrokkikuntiin; aiempiin vuosiin: sähköinen hyvinvointikertomus	Kustannustehokas ja laadukas palvelutaso.	Suunnitelmallinen ja säännöllinen vertailu.
Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen	Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen vuosittaisten tavoitteiden mukaisesti. Parhaiden käytäntöjen käyttöönotto.	Kehitetään.
Asiakaspalaute	Käyttäjäkyselyn tulokset osoittavat myönteistä suuntaa	Koulutusta.

ASUKKAIDEN OSALLISUUS JA HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Tyytyväinen asiakas ja käyttäjä, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö

Kriittiset menestystekijät: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen, positiivinen väestönkehitys, kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa.	Yleisötapaaminen torilla. Netin vaikuttamismahdollisuuksien selvittäminen
Asiakastyytyväisyysmittaukset	Asiakastyytyväisyysmittauksien pääsuunta kehittyy myönteiseen suuntaan	Koulutus ja palautekeskustelu henkilöstön kanssa.
Sähköisten palvelujen määrä ja niiden käyttökelpoisuus	Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjäystävällisyys parantuu	e-Ähtäri hanke ja Tweb kehittäminen.
Kulttuurin ja liikunnan harrastajien määrän arviointi, käytön vaikuttavuuden arviointi	Harrastajien määrä kasvaa, asukkaiden hyvinvointi lisääntyy. Aktiiviset järjestöt jatkavat toimintaa.	
Sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikutusten arviointi	Sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikutukset näkyvät asukkaissa ja kustannusten pienenemisenä.	
Koulutuksen ja opiskelijoiden määrä	Koulutuksen ja opiskelijoiden määrä on nouseva.	
Varhaisen tuen määrän jatkuva arviointi	Erikois- ja erityispalveluiden tarve vähenee.	
Moniammatillisen työn määrän arviointi	Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	
Kaupungin imago vetovoimaisena asuinpaikkana	Asukasmäärä lisääntyy.	Viestintäsuunnitelman laatiminen. Työpaikkojen lisäämistä edesauttavien toimenpiteiden totuttaminen.

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Kestävä kehitys

Kriittiset menestystekijät: Ekologinen ja elävä kaupunki luonnon äärellä

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Vesistöjen hyödyntäminen	Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö.	Suunnitelmallinen ja pitkäjänteinen kehittämistyö.
Keskustan ja matkailualueen kehittäminen	Vetovoimaisten asuinalueiden kaavoittaminen. Monipuolinen tonttitarjonta	Kunta elinvoiman johtajana hanke Matkailun kehittämishankkeet Keskustan osayleiskaava
Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyminen puhtaassa ympäristössä	Toimivat lähipalvelut. Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määrä kasvaa.	Ähtärin Kolunjoen vesiensuojeluhanke
Puhdas luonto ja vesistöt -vedenlaadun mittarit	Säilytetään puhdas luonto ja vesistöt.	Seuranta.
Ympäristöystävälliset energiamuodot	Uusiutuvan energian lisääminen.	Uusiutuvan bioenergian käytön lisääminen.
Jäteaseman käyttö	Jätteen määrän väheneminen.	Tiedottaminen

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

Strateginen päämäärä: Elinvoimainen kaupunki

Kriittisen menestystekijät: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen, kansainvälistyminen, yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Matkailutoimintojen monipuolistaminen ja syveneminen	Ähtärin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa.	Laaja-alainen toimijoiden yhteistyö, kehittämistoimien jatkotyöstäminen ja toimeenpano.
Kotimaisten ja ulkomaisten matkailijoiden ja myynnin volyymin kasvu.	Matkailijoiden määrä lisääntyy ja he käyttävät alueen palveluita, viipymä pitenee.	Matkailuyhtiön toiminnan edesauttaminen, myönteisen kaupunkikuvan vahvistaminen.
Matkailua tukevat tuotteet ja palvelut kehittyvät	Tarjotaan tuotteita ja palveluita, jotka houkuttelevat turisteja kotimaasta ja ulkomailta.	Kaupunki luo toimintaedellytyksiä laadukkaalle toiminnalle. Uusien yrittäjien saaminen kaupunkiin.
Mainetutkimukset	Imago on hyvä. Made in Ähtäri- sloganin vahvistaminen ja laaja käyttöönotto.	Toteutetaan tarvittaessa suunnitelmallisesti.
Monipuolinen kulttuuri- ja vapaa-aika palvelujen tarjonta.	Tapahtumien ja kävijöiden määrä kasvaa, Ähtäri tunnetaan tasokkaasta kulttuuritarjonnasta.	Osallistutaan kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen tapahtumien mahdollistamiseen.

Viestinnän kehittäminen	Ähtäri-brändin rakentamista tukevan viestintäohjelman toteuttaminen - ähtäriläisyys esille!	Viestintäsuunnitelma ja sen toteuttaminen.
Metalliteollisuuskeskittymän kasvaminen ja yritystoimintaa tukevien alihankintaketjujen löytäminen ja rakentaminen.	Uusia yrityksiä syntyy. Maaseutu pysyy asuttuna, viljeltynä ja tuottajat toimivina.	Suunnitelmallinen, määrätietoinen ja pitkäjänteinen elinkeinotoiminta.
Maa- ja metsätalouden kehittyminen	Raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.	
Kauppa- ja matkakeskus toteutuu.	Uusien toimijoiden lisääntyminen.	
Ostolantien kehittäminen	Tori- hanke onnistuu	Ostolantie käyntikortti vireästä kuntakeskuksesta. Kunta elinvoiman johtajana -hanke. Haetaan uusia toimintamalleja.
Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen lisääntyminen ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen.	Suunnitelmallinen, määrätietoinen ja pitkäjänteinen elinkeinotoiminta.
Yhteistoiminnan määrän lisääminen kaupungin ulkopuolisten yhteisöjen kanssa.	Aktiiviinen ja molemminpuoleinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille.	Haetaan yhteistyö tapoja. Yritysvierailut ja aktiivinen kanssakäyminen.

YLEISHALLINTO

Toiminnan yleiskuvaus

Yleishallinnon kustannuspaikka käsittää kaupunginhallituksen, muun keskushallinnon, suhdetoiminnan, kh:n käyttövarausmäärärahat, toimikunnat ja väestönsuojelun. Yleishallintotoimi toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan apuna sekä tukee ja luo edellytyksiä muiden osastojen toiminnalle. Tehtävinä on huolehtia kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta, sihteeritehtävistä, päätösten täytäntöönpanosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös arkistotoimen johtaminen ja ohjaus, keskusarkiston ja yleishallinnon arkistotoimen hoito, kaikkien hallintokuntien kirjaaminen ja tiedoksianto, sekä tekstinkäsittely, puhelinvaihteen hoito ja neuvonta, postitus, toimistotarvikehankinnat, monistus sekä vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät ja YPP.

Määrärahat €

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
3		Toimintatuotot	1.000	1	1	1
-486	-385.200	Toimintakulut	-396.400	-396	-396	-396
-483	-385.200	Toimintakate	-395.400	-395	-395	-395

HENKILÖSTÖHALLINTO

Toiminnan yleiskuvaus

Henkilöstöhallinto käsittää työsuhdehallinnon, työterveyshuollon, työpaikkaruokailun ja kahviautomaatin kustannuspaikat.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
96	114.500	Toimintatuotot	107.200	107	107	107
-297	-283.100	Toimintakulut	-306.400	-306	-306	-306
-201	-168.600	Toimintakate	-199.200	-199	-199	-199

TALOUS- JA TOIMISTOPALVELUT

Toiminnan yleiskuvaus

Taloussasto hoitaa kaupungin rahaliikenteen, laskentatoimen, taloussuunnittelun, riskienhallinnan koordinoinnin, henkilöstöhallinnon, palkanlaskennan sekä atk-hallinnon ja -suunnittelun. Kuusiokuntien yhteistä runkoverkkoa pyritään hyödyntämään siten että tietohallinnon kustannukset pysyvät kohtuullisina ja palvelut riittävinä.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
39	29.500	Toimintatuotot	38.700	39	39	39
-886	-830.200	Toimintakulut	-910.000	-910	-910	-910
-847	-800.700	Toimintakate	-800.700	-871	-871	-871

ELINKEINOELÄMÄN EDISTÄMINEN

Toiminnan yleiskuvaus

Elinkeinokeskus sijaitsee kaupungin omistamissa tiloissa Ostolantie 11:ssä. Elinkeinopäällikkö neuvoo yrittäjiä liiketoimintasuunnitelman tekemisessä, yrityksen perustamisessa, rahoitushakemusten täyttämässä ja toimitilavaihtoehtojen selvittämisessä sekä huolehtii kehittämishankkeiden koordinoinnista ja uusien yritysten aktiivisesta hankinnasta.

Matkailun markkinointia varten on syksyllä 2014 perustettu Ähtäri Zoo Resort Oy.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
113		Toimintatuotot				
-347	-258.000	Toimintakulut	-288.800	-264	-264	-264
-235	-258.000	Toimintakate	-288.800	-264	-264	-264

TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHAT

Toiminnan yleiskuvaus

Tulosalue sisältää määrärahavaraukset velvoitetyöllistämiseen, koululaisten kesätyöseteleihin ja työttömien yhdistyksen vuokratukeen.

Määrätavoitteet

Harkinnanvarainen työllistäminen

1. harkinnanvaraiset 6 henkilöä/kk (hallintokunnat)

Taloudellisuustavoitteet

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
13	17.700	Toimintatuotot	16.000	16	16	16
-45	-62.400	Toimintakulut	-60.100	-60	-60	-60
-32	-44.700	Toimintakate	-44.100	-44	-44	-44

6.5 Maaseututoimi

Toiminnan yleiskuvaus

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa kunnassa maatilataloutta koskevat viranomaisasiat, joita mainittavampia ovat viljelijöiden EU-tukien hakemiseen ja hallinnointiin liittyvät toimet, tukien hakuun liittyvä valvonta, tukien maksatukset, vahinkojen arvioinnit ja lausuntojen antaminen sekä maatalousyrittämisen kehittäminen. Ähtärin kaupungin maaseututoimi kuuluu Alavuden yhteistoiminta-alueeseen, jota hallinnoi Alavuden kaupunki

Laatutavoitteet

Maaseututoimen tavoitteena on säilyttää maaseutu asuttuna ja mahdollisimman hyvin hoidettuna.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Asiakastilat		134				
Tukihakemukset		900				
Maksetut EU-tuet yht.		3,9 m€				
Tuki €/tila		29.104€				

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-52	-50.000	Toimintakulut	-55.000	-55	-55	-55
-52	-50.000	Toimintakate	-55.000	-55	-55	-55

6.6 Perusturvalautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan perusturvalautakunnan eri tulosalueilla

- hallintopalvelut
- perhepalvelut
- vammaispalvelut
- vanhuspalvelut
- toimeentuloturva
- terveystalot

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

Strateginen päämäärä: Hyvä kuntatalous

Kriittiset menestystekijät: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Puitelain tunnusluvut <ul style="list-style-type: none"> • Vuosikate/as. • Lainat €/as. • Kumulatiivinen alijäämä € • Tulovero % • Omavaraisuusaste • Suhteellinen velkaantuneisuus 	Puitelain tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin	Seuranta ja aktiivinen vaikuttaminen.
Toimialojen tavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Toimintatuottojen osuus käyttömenoista • palkkakulujen suhteellinen muutos • toimintakate • kustannusten vertailu verrokkikuntiin • talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet 	Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet.	Hyvinvointikertomuksen indikaattoritiedon hyödyntäminen peruspalvelujen talous-suunnittelussa ja toimeenpanossa.
Talousosaamisen ja talouden ennustettavuus	Talouden koulutuksen suunnitelma laadittu ja toteutettu koko henkilöstölle. Sisäinen valvontaprosessi kuvattu ja toteutettu prosessin mukaisesti. Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttäminen.	Valtuustokausittainen hyvinvointisuunnitelma hyväksytään 1/2015.

	Talousarvion tavoitteiden toteutuminen, paraneminen ja pitkäjänteinen suunnittelu. Budjetin joustavuus.	Arvioidaan vuosittaisen talous- arviovalmistelun ja –esityksen yhteydessä. Perusturvatoimen johtavien viranhaltijoiden talous- ja toimintaryhmä seuraa talouden ja toiminnan kehittymistä 1xkk.
Pääoman ja omaisuuden tehokas käyttöpääomien vapauttaminen ja uudelleen kohdistaminen paremmin tuottavasti –kehittävästi	Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain.	
Omistajaohjauksen tuloksellisuus	Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti. Tavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa.	
Kiinteistöjen käyttöaste	Käyttöaste-% määritellään budjetissa.	
Konsernitase Kaupungin antamat takaukset -riskitaso	Konsernin tulot kattavat kulut, mukaan lukien lainanhoitokulut Riskitaso mahdollisimman matala.	

HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä: Hyvä työnantaja

Kriittiset menestystekijät: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Joka neljäs vuosi toteutettu henkilöstökysely	Henkilöstökysely toteutetaan joka neljäs vuosi. Sen tulosten pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi	Kysely perusturvan hallinnon, sosiaalityön, kehitysvammahuollon ja vanhuspalvelujen henkilöstölle.
Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittämiseen	Kyselyn tulokset henkilöstön omasta osaamisesta, työssä kehittymisestä omaan työhön vaikuttamisesta sekä koulutuksesta osoittavat myönteistä suuntaa.	Toteutetaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.
Henkilöstösuunnitelma	Henkilöstösuunnitelmasta tehdään strateginen, osaamisen ja työyhteisön kehittymistä linjaava dokumentti	Toteutetaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.
Sairauspoissaolojen seuraaminen	Sairauspoissaolojen määrän kehittyminen osoittaa myönteistä suuntaa.	Toimenpiteet esitetty kehitysvamma- ja vanhuspalveluissa. Toteutetaan koko osaston osalta.

Tyky- ja tyhy-toiminnan vaikuttavuus	Henkilöstökyselyn henkilöstön työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä suuntaa.	Toteutetaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.
Keskeisten johtamisen välineiden säännöllinen ja systemaattinen käyttö <ul style="list-style-type: none"> • Osaamiskartoitus • Kehityskeskustelut • Vuorovaikutus, viestintä, avoimuus • Esimiesvalmennus Kannustinjärjestelmä	<p>Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain työyksiköissä. Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelun yhteydessä.</p> <p>Henkilöstökyselyn osaamisen vahvistumista, viestintää ja vuorovaikutusta koskevat kysymykset osoittavat myönteistä suuntaa.</p> <p>Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiesportaalle.</p> <p>Uusia kannustinjärjestelmiä koko henkilöstölle otettu käyttöön</p> <ul style="list-style-type: none"> - kannustavat terveellisiin elämäntapoihin - lisäävät työmotivaatiota. <p>Toiminnan seurantarjestelmän käyttöönotto.</p>	<p>Toteutetaan vuosittain lähiesimiesten toimesta.</p> <p>Valmennus alkanut 11/2014.</p> <p>Edelleen kehitetään yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.</p>

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

Strateginen päämäärä: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat palvelut

Kriittiset menestystekijät: Innovatiivinen palveluiden järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	Asumisyksikkö Raikulan toiminnan siirto kaupungille 1.9.2014 lukien. Mäntyrinne ry:n toiminnan siirto kaupungille 1.1.2015 lukien. Suomenselän Kuntokotiyhdistys ry:n palvelujen osto yhtiöittämisen/in house toiminnoin. Ähtärin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kilpailuttaminen yhteisesti Alavuden kaupungin, Kuortaneen kunnan ja Kuusiokuntien terveystyöryhmän kanssa. Yhteiskunnallisen yrityksen muodostaminen vuonna 2015.

Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen	Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta, poistetaan päällekkäisyydet	Palveluprosessien ja rakenteiden läpikäyntiä jatketaan.
Vertailu verrokkikuntiin; aiempiin vuosiin: sähköinen hyvinvointikertomus	Kustannustehokas ja laadukas palvelutaso.	Suoritetaan vertailua.
Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen	Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen vuosittaisten tavoitteiden mukaisesti. Parhaiden käytäntöjen käyttöönotto.	Hyödynnetään mahdollisuuksien puitteissa.
Asiakaspalaute	Käyttäjäkyselyn tulokset osoittavat myönteistä suuntaa	Toteutetaan suunnitelmallisesti.

ASUKKAIDEN OSALLISUUS JA HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Tyytyväinen asiakas ja käyttäjä, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö

Kriittiset menestystekijät: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen, positiivinen väestönkehitys, kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa.	Huomioidaan asioiden valmistelussa ja tiedottamisessa.
Asiakastyytyväisyysmittaukset	Asiakastyytyväisyysmittauksien pääsuunta kehittyy myönteiseen suuntaan	Palaute kerätään 1x vuodessa vanhus- ja kehitysvammapalveluissa.
Sähköisten palvelujen määrä ja niiden käyttökelpoisuus	Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjäystävällisyys parantuu	Vanhuspalveluissa kokeillaan e-Ähtäri hankkeen mahdollistamia sähköisiä palveluja ja toimintoja. Samoin aikuissosiaalityössä, esimerkiksi aktivointisuunnitelmien tekemisessä yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa.
Kulttuurin ja liikunnan harrastajien määrän arviointi, käytön vaikuttavuuden arviointi	Harrastajien määrä kasvaa, asukkaiden hyvinvointi lisääntyy. Aktiiviset järjestöt jatkavat toimintaa.	
Sosiaali- ja terveystalouden vaikutusten arviointi Hyvinvointitiedon indikaattorit hyvinvointikertomuksessa suhteessa muihin kuntiin ja alueisiin.	Sosiaali- ja terveystalouden vaikutukset näkyvät asukkaissa ja kustannusten pienenemisenä.	Sähköisen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman tietoja käytetään talous- ja toimintasuunnittelussa.

Koulutuksen ja opiskelijoiden määrä	Koulutuksen ja opiskelijoiden määrä on nouseva.	
Varhaisen tuen määrän jatkuva arviointi	Erikois- ja erityispalveluiden tarve vähenee.	Lapsiperheiden kotihoidon lisääminen. Perheohjaajien työn vahvistaminen ja tukeminen. Toimenpiteet esitetty vanhuspalveluissa.
Moniammatillisen työn määrän arviointi	Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	Toteutetaan perhetyössä kaupungin perheohjaajien ja perusterveydenhuollon äitiys/lastenneuvolan yhteistyönä.
Kaupungin imago vetovoimaisena asuinpaikkana	Asukasmäärä lisääntyy.	Edesautetaan tavoitteen toteuttamista. Huolehditaan palvelujen laadukkuudesta.

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Kestävä kehitys

Kriittiset menestystekijät: Ekologinen ja elävä kaupunki luonnon äärellä

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Vesistöjen hyödyntäminen	Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö.	Hankkeet.
Keskustan ja matkailualueen kehittäminen	Vetovoimaisten asuinalueiden kaavoittaminen Monipuolinen tonttitarjonta	
Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyminen puhtaassa ympäristössä	Toimivat lähipalvelut. Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määrä kasvaa	
Puhdas luonto ja vesistöt -vedenlaadun mittarit	Säilytetään puhdas luonto ja vesistöt.	
Ympäristöystävälliset energiamuodot	Uusiutuvan energian lisääminen.	
Jäteaseman käyttö	Jätteen määrän väheneminen.	

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

Strateginen päämäärä: Elinvoimainen kaupunki

Kriittisen menestystekijät: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen, kansainvälistyminen, yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Matkailutoimintojen monipuolistaminen ja syveneminen	Ähtärin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa.	Green Care – matkailun kehittäminen.
Kotimaisten ja ulkomaisten matkailijoiden ja myynnin volyymin kasvu.	Matkailijoiden määrä lisääntyy ja he käyttävät alueen palveluita, viipymä pitenee.	Charter – junamatkailun kehittäminen.

Matkailua tukevat tuotteet ja palvelut kehittyvät	Tarjotaan tuotteita ja palveluita, jotka houkuttelevat turisteja kotimaasta ja ulkomailta.	Arpaisten alueen edelleen kehittäminen.
Mainetutkimukset	Imago on hyvä. Made in Ähtäri- sloganin vahvistaminen ja laaja käyttöönotto.	Edesautetaan tavoitteen toteutumista. Huolehditaan palvelujen laadukkuudesta. Puhtaat ja uimakelpoiset järvet.
Monipuolinen kulttuuri- ja vapaa-aika palvelujen tarjonta.	Tapahtumien ja kävijöiden määrä kasvaa, Ähtäri tunnetaan tasokkaasta kulttuuritarjonnasta.	Uusia tapahtumia kaupunkiin.
Viestinnän kehittäminen	Ähtäri-brändin rakentamista tukevan viestintäohjelman toteuttaminen - ähtäriläisyys esille!	Osallistutaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.
Metalliteollisuuskeskittymän kasvaminen ja yritystoimintaa tukevien alihankintaketjujen löytäminen ja rakentaminen.	Uusia yrityksiä syntyy. Maaseutu pysyy asuttuna, viljeltynä ja tuottajat toimivina.	Alihankintayritysten saaminen Ähtäriin.
Maa- ja metsätalouden kehittyminen	Raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.	
Kauppa- ja matkakeskus toteutuu.	Uusien toimijoiden lisääntyminen.	
Ostolantien kehittäminen	Tori- hanke onnistuu	Lähi- ja luomuruoan myyjien saaminen torille.
Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen lisääntyminen ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen.	Edesautetaan tavoitteen toteutumista.
Yhteistoiminnan määrän lisääminen kaupungin ulkopuolisten yhteisöjen kanssa.	Aktiiviinen ja molemminpuoleinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille.	Edesautetaan tavoitteen toteutumista.

HALLINTOPALVELUT

Hallinto

Toiminnan yleiskuvaus

Hallinnon tarkoituksena on luoda päätöksenteolle ja palvelutuotannolle hyvät edellytykset tavoitteelliseen ja tulokselliseen toimintaan.

Laatutavoitteet

Kaupunkistrategian mukaisesti:

- Talousarvion tavoitteiden mahdollisimman hyvä toteutuminen ja paraneminen.
- Pitkäjänteisen suunnittelun mahdollistuminen.
- Talousosaamisen ja talouden ennustettavuus paraneminen.
- Innovatiivinen palveluiden järjestäminen.
- Tuottavuuden parantaminen.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TS 15	TS 16	TS 17	TS 18
Talousarvion ja toiminnallisten tavoitteiden raportti	6	6	6	6	6	6
Henkilöstö	4	4	4	4	4	4
Hallintomenot, % sosiaalipalvelumenoista	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
7		Toimintatuotot				
-609	-558.800	Toimintakulut	-523.700	-524	-524	-524
-602	-558.800	Toimintakate	-523.700	-534	-534	-534

PERHEPALVELUT

Aikuis- ja perhesosiaalityö

Toiminnan yleiskuvaus

Aikuis- ja perhesosiaalityöhön sisältyy:

- Yleinen sosiaalityö
- Perhetyö
- Sosiaalipäivystys
- Päihdehuolto
- Mielenterveystyö
- Asumispalvelut

Laatutavoitteet

Aikuis- ja perhesosiaalityön keinoin ehkäistään sosiaalisia haittoja sekä ylläpidetään ja edistetään henkilöiden ja perheiden hyvinvointia. Painopistealueena aikuis- ja perhesosiaalityössä on ennalta ehkäisevä työ, varhainen puuttuminen ja avoimuuden tukitoimien ensisijaisuus. Perusturvatoimi osallistuu aikuis- ja perhesosiaalityön erilaisiin alueellisiin ja maakunnallisiin kehittämishankkeisiin.

Ähtärin Toimela ry toteuttaa Päiväkeskus Toimelan mielenterveys- ja päihdehuollon asiakkaiden kuntoutustoimintaa verkostotyönä ja päivätoimintana. Mielenterveyskuntoutustyön tavoitteena on itsenäiseen asumiseen tarkoitettujen tuki- ja palveluasuntojen riittävän määrän turvaaminen ja päivätoiminnan kehittäminen yhteistyössä Ähtärin Toimela ry:n kanssa.

Lastensuojelutarpeen selvityksiä tehdään Ähtärissä lastensuojelulain edellyttämällä tavalla. Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle 1.10.2014 lähetetyn selvityksen perusteella Ähtärin kaupungilta tullaan edelleen kysymään toimenpiteitä määrärajoissa pysymiseksi, jolloin lastensuojelun sosiaaliohjaajan virka on edelleen tarpeellinen.

Vuodenvaihteessa 2014 - 2015 voimaan tuleva uusi sosiaalihuoltolaki tuo muutoksia muihin sosiaali- ja terveydenhuollon lakeihin. Lastensuojelulain 36 § tulee muuttumaan niin, että kuntien on järjestettävä tehostettua perhetyötä lastensuojelun asiakasperheille, jossa sosiaaliohjaaja voi toimia perhetyöntekijöiden työparina ja tiimissä. Lisäksi lastensuojelulain 37 b §:n mukaisena uutena tehtävänä on kiireelliset avohuollon tukitoimet, joita aikaisemmin ei ole ollut. Nopea reagointi perheiden ja lasten tilanteisiin vaatii riittävän resurssoinnin kustannustehokkaaseen toimintaan. Kuntien tehtäväksi tulee vuoden vaihteessa myös lasten ja vanhempien väliset valvotut tapaamiset, tuetut tapaamiset sekä valvotut vaihdot, joiden järjestely edellyttää edelleen riittävää henkilöstöä ostopalveluiden minimoimiseksi.

Vallitseva yhteyskunnan tila, ennaltaehkäisevän työn merkitys, uudistuvan sosiaalihuoltolain mukanaan tuomat muutokset, työttömyysetuuksien valtionosuuksien muutokset tuovat välttämättä lisää kustannuksia kunnalle, ellei työtä pystytä tekemään tehokkaasti määräaikojen puitteissa, jolloin tilanteisiin päästään käsiksi silloin kun vielä niihin voidaan vaikuttaa.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Sosiaalityön henkilöstö	5,7	7	7	7	7	7
Sosiaalityön asiakkaat	657	620	660	660	660	660
Päihdehuollon kuntoutus						
Asiakkaat	3	2	2	2	2	2
Hoitopäivät	90	70	70	70	70	70
Mielenterveyskuntoutujien asumispalvelut: Pienkoti Kotikumpu, Sairaalantien rivitalo ja Koulutien kerrostalo						
Henkilöt vuoden aikana	19	20	20	20	20	20
Asumispäivät	4643	7300	7300	7300	7300	7300
Ostopalvelut						
Henkilöt vuoden aikana	7	2	1			
Asumispäivät	1444	730	365			
Päiväkeskus Toimela Mielenterveyskuntouttajien ja päihdehuollon päivätoiminta						
Henkilöt vuoden aikana:						
-mielenterveyskuntouttajat	19	25	25	25	25	25
-päihdekuntouttajat	61	60	60	60	60	60
Avustus €/henkilö	787	700	700	700	700	700

Lastensuojelu

Toiminnan yleiskuvaus

Lastensuojelua on lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, jota toteutetaan silloin kun lapsi ja perhe ovat lastensuojelun asiakkaina. Lastensuojelutarpeen selvitys, avohuollon tukitoimet, lapsen kiireellinen sijoitus, huostaanotto sekä sijaishuollon järjestäminen ja jälkihuolto ovat lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua.

Lastensuojelun laitoshoido ja ammatillinen perhekotihoito ostetaan alan yksityisiltä palveluntuottajilta. Perhehoidon tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle lapselle tai nuorelle mahdollisuus perheenomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalista kehitystään. Perhehoito toteutetaan henkilön oman kodin ulkopuolella ammatillisissa perhekodeissa tai yksityiskodeissa. Laitoshoido toteutetaan lastensuojelulaitoksessa.

Laatutavoitteet

Yhdessä äitiys- ja lastenneuvolan kanssa kehitetään toimintamalli ennaltaehkäisevään perhetyöhön. Lastensuojelussa perhetyön työparityöskentely mahdollistaa intensiivisen perhetyön, mitä on suunniteltu lisätyökaluksi avohuollon - ja huostaanottosijoitusten vähentämisessä.

Lastensuojeluasiakkaita oli 27.10.2013 50 ja 27.10.2014 93. Sijoitettaessa lasta kodin ulkopuolelle varmistetaan sijaishuoltopaikan sopivuus ja sen tarjoaman hoidon sisältö vastaamaan lapsen tarvetta. Lailla ja asetuksella yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta varmistetaan palvelujen laatuun liittyvät muut tekijät.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Lasten perhehoitokodit ja ammatilliset perhekodit, lkm	9	7	7	6	6	4
Edellisissä lapsia yhteensä vuoden aikana	11	9	5	5	4	4
Lastensuojelu-laitos, lkm	3	1	1	1	1	1
Edellisissä lapsia yhteensä vuoden aikana	5	2	2	2	2	2
Kustannukset, €/lapsi	48895	30000	40000	40000	40000	40000

Työtoiminat

Toiminnan yleiskuvaus

Kaupungin rooli työllistämässä painottuu erilaisiin tukitoimiin, jotka johtavat tavanomaiseen työllistymiseen työmarkkinoilla. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen, syrjäytymisen ehkäisy, aktivointi ja kuntoutus. Työllistämistoimenpiteet kohdentuvat pitkäaikaistyöttömiin ja nuoriin. Työllistämisen kehittämistä, suunnittelua ja koordinoitua varten kaupungilla on työnsuunnittelijan määräaikainen toimi.

Laatutavoitteet

Kaupungin kaikki hallintokunnat sitoutetaan työllistämismahdollisuuksien kartoittamiseen. Työllistämistoimenpiteinä ovat kaupungin suora työllistäminen, palkkatukityöllistäminen, työharjoittelu, työelämävalmennus ja kuntouttava työtoiminta.

Vuoden 2015 aikana toteutuvilla työllistämistoimenpiteillä vähennetään vuonna 2015 kaupungin kuntaosuutta yli 300 päivää työttömänä olleiden päivärahoihin. Aikaisemmin kuntaosuus koski yli 500 päivää työttömänä olleita henkilöitä.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Työmarkkinatuen kuntaosuus						
Maksuosuus Kelalle €/vuosi	164179	113.000	240.000	220.000	200.000	170.000
Maksun perusteena olevat henkilöt keski- määrin/kk	41	45	55	50	45	40

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
147	263.400	Toimintatuotot	241.800	242	242	242
-1.540	-1.610.800	Toimintakulut	-1.606.200	-1.606	-1.606	-1.606
-1.393	-1.347.400	Toimintakate	-1.364.400	-1.364	-1.364	-1.364

VAMMAISPALVELUT

Vammaispalvelut

Toiminnan yleiskuvaus

Vammaispalvelujen tarkoitus on edistää vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä.

Laatutavoitteet

Palveluliikenne ja yksilöllinen kuljetuspalvelu tarjoaa asiointipalveluja vammais-palvelulain tarkoittamille vaikeavammaisille henkilöille. Henkilökohtaista avustajapalvelua ja taloudellisia tukitoimia järjestetään vammaispalvelulain ja –asetuksen nojalla.

Määrätavoitteet

Vammaispalvelut	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Vammaispalvelulain perusteella taloudellisia tukitoimia ja palveluja saavat henkilöt vuoden aikana	150	130	140	140	140	140

Kehitysvammaiset

Kehitysvammaisiin kuuluvat

1. Palvelusuunnittelu ja -ohjaus
2. Asumispalvelut
3. Työ- ja päivätoiminta
4. Aamu- ja iltapäivätoiminta Rivarireppula

Toiminnan yleiskuvaus

Kehitysvammaiset vastaavat kehitysvammaisten henkilöiden ja heidän perheiden tarpeiden mukaisista palveluista. Tarkoituksena on henkilön yhdenvertaisuuden tukeminen yksilöllisten erityispalvelujen avulla. Palveluissa hyödynnetään peruspalveluja ja niiden lisäksi tuotetaan tai ostetaan erityispalveluja.

Kehitysvammaiset järjestetään seuraavina palveluina:

Autettu asumispalvelu:

- Asumisyksikkö Raikula.
- Eskoon asumisyksiköt Seinäjoella.

Ohjattu ja tuettu asumispalvelu:

- Asuntola Punatulkku ja Kotikulman rivitalon tukiasunnot.
- Aamu- ja iltapäivätoiminta Rivarireppula.

Laitoshoito:

- Eskoon laitoshuollon yksiköt Seinäjoella.

Työ- ja päivätoiminta:

- Työ- ja päivätoimintakeskus Tilikkutupa.
- Eskoon erityiskoulutusyksikkö Kaarisilta.

Kuntoutus- ja asiantuntijapalvelut:

- Kuntouttavan toiminnan kotikäynnit.
- Eskoon asiantuntijapalvelut.

Laatutavoitteet

Kehitysvammapalvelujen tavoitteena on edistää asiakkaiden oikeutta yhteiskunnan täysivaltaiseen ja arvokkaaseen jäsenyyteen ja elinikäiseen oppimiseen toimimalla yhteistyössä asiakkaan, kodin, ympäröivän yhteisön ja yhteiskunnan kanssa.

Asumispalvelujen tavoitteena on järjestää yksilölliset ja asiakaslähtöiset palvelut lähipalveluna. Tarvitaan erilaisia vaihtoehtoja vastaamaan henkilöiden palvelutarpeita ja toiveita. Perinteinen ryhmäasumisen malli ei vastaa kaikilta osin nykyajan vaateita. Tuettua asumispalvelua tulee kehittää ja lisätä. Näin mahdollistetaan yksilöllinen ja itsenäinen asuminen riittävin tukitoimin.

Työ- ja päivätoiminnassa toteutetaan kehittämistyötä toiminnan vaatimusten muuttuessa. Päivätoiminnan tarve kasvaa mm. asiakkaiden ikääntymisen myötä. Tulevaisuudessa palvelujen piiriin tulevat ovat nuoria, jolloin perinteinen toimintamalli ei kaikilta osin vastaa heidän tarpeitaan. Tuetun työllistymisen mahdollisuuksia ja muita vastaavia toimintamalleja suunnitellaan ja kehitetään.

Kehitysvammapalvelujen vuoden 2015 toiminnan tavoitteet ja kehittämisen kohteet:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Palvelutarpeiden ja toimintakyvyn arvioinnit, palveluohjaus, palvelujen suunnittelu ja kehittäminen. Asiakas saa tarvitsemansa lakisääteiset palvelut. Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Asiakkaiden ja perheiden yksilöllisten tarpeiden tunnistaminen ja asiakkaiden ohjaus tarkoituksenmukaisiin palveluihin. Asiakastyytyväisyys	Palvelut vastaavat tarpeita. Yksilölliset palvelukokonaisuudet. Palaute kerätään 1 x v.
Johtamisen selkiyttäminen ja yksiköiden välisen tiimityön vahvistaminen.	Säännölliset työpaikkapalaverit. Tiimipalaverit.	1 x vk. 2-4 x v. toimintayksikköjen yhteispalaveri.
Henkilöstön työssä jaksamisen ja työhyvinvoinnin tukeminen.	Henkilöstökysely. Koulutussuunnitelma. Sairauspoissaolojen seuranta	Työtyytyväisyys. Ajankohtaiset ja tarvelähtöiset koulutuspäivät. Muusta kuin tapaturmasta johtuvien poissaolojen väheneminen.
Kustannustietoisuus.	Taloudellinen ajattelu ja resurssien hyödyntäminen. Realistinen budjetti. Budjetin riittävydestä huolehtiminen.	Budjetin toteuma.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TS 15	TS 16	TS 17	TS 18
Työ- ja päivätoimintakeskus						
Henkilöt	20	21	21	21	21	21
Käyttöpäivät	2224	2710	2710	2710	2710	2710
Eskoon työ- ja päivätoiminta						
Henkilöt	7	6	6	6	6	6
Käyttöpäivät	508	550	550	550	550	550
Kehitysvammahuollon laitos- ja asumispalvelut Seinäjoella:						
Eskoon palvelukeskus						
Hoidettavat vuoden aikana	3	6	6	4	3	3
Hoitopäivät	725	2190	2190	1460	1095	1095
Kehitysvammahuollon asumispalvelut Ähtärissä:						
Asuntola Punatulku						
Henkilöt vuoden aikana	13	8	8	8	8	8
Asumispäivät	2356	2920	2920	2920	2920	2920
Asumisyksikkö Raikula ja Eskoon palvelukeskus						
Henkilöt vuoden aikana	20	15	15	15	15	15
Asumispäivät	5350	3965	3965	3965	3965	3965

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
28	120.800	Toimintatuotot	470.400	470	470	470
-1.929	-1.909.000	Toimintakulut	-2.356.600	-2.357	-2.357	-2.357
-1.902	-1.788.200	Toimintakate	-1.886.200	-1.886	-1.886	-1.886

VANHUSPALVELUT

Hallinto

Vanhuspalveluiden hallinnon tavoitteena on palvelutuotannon ja päätöksenteon sujuva, joustava ja tuloksellinen toiminta. Hallinnon tehtävänä on yhdessä työntekijöiden kanssa kehittää hyviä toimintamalleja ja toimivia palvelukäytäntöjä.

Ähtärin ikäpoliittisen strategian (2013-2016) toimeenpanosta vanhuspalveluiden osalta.

Vanhuspalveluiden yleiset laatutavoitteet:

- Iäkkäät henkilöt asuvat mahdollisimman pitkään omassa kodissaan
- Ikäihmistien toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tuetaan ja osallisuutta vahvistetaan
- Oikea-aikaiset ja laadukkaat palvelut järjestetään niitä tarvitseville
- Asuin- ja elinympäristöä kehitetään esteettömäksi ja toimivaksi
- Kotona asumisen käytyä mahdolliseksi tarjotaan ikäihmisille ympärivuorokautinen hoiva kodinomaisessa ja turvallisessa ympäristössä
- Palvelut kehitetään kustannustehokkaiksi

Strategiset tavoitteet:

- Palveluohjaus ja palvelutarpeen arviointi
- Toimintakyvyn huolellinen seuranta, sairauksien varhainen toteaminen ja oikea-aikainen hoito
- Monipuolinen palvelurakenne ja toimivat palveluketjut
- Moniammatillinen, osaava, motivoitunut ja riittävä henkilökunta
- Suunnitelmallinen yhteistyö eri toimijoiden välillä

Määrälliset tavoitteet:

75 vuotta täyttäneiden % palveluissa	Ähtäri 2012	Koko maa 2012	STM /Tavoitetaso 2017 *
Kotona asuvat	90,6	90,0	91-92
Säännöllinen kotihoito	13,5	11,9	13,0-14,0
Tehostettu palveluasuminen	5,8	6,1	6,0-7,0
Omaishoidontuki	6,3	4,5	6,0-7,0
Vanhainkoti ja pitkäaikainen TK laitoshoido	3,6	3,8	2,0-3,0

* Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palveluiden parantamiseksi STM 2013:11

Avopalvelut

Toiminnan yleiskuvaus

Avopalvelut sisältävät kotihoidon, tukipalvelut sekä omaishoidontuen. Kotihoidon toiminta-ajatuksena on turvata apua tarvitsevien selviytyminen omassa kodissaan. Hoidon ja palvelun tavoitteena on hyvä elämänlaatu asiakkaille, luotettavaa ja turvallista hoitoa. Tukipalvelut muodostuvat ateriapalvelusta, turvapalveluista ja kuntouttavasta toiminnasta.

Ähtäriin vanhus poliittisessa strategiassa vuosille 2013-2016 avopalveluiden pitkän aikavälin strategisena tavoitteena on, että palvelurakenne vastaa voimassaolevia laatusuosituksia.

Laatutavoitteet

Kotihoidon vuoden 2015 toiminnan tavoitteet ja kehittämisen kohteet vuonna 2015:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Asiakkaan luona tehtävän työosuuden kasvattaminen kokonaistyöajasta.	Kotihoidon mobiili- ja optimointiohjelman käyttöönotto	Kotihoidon mobiili- ja optimointiohjelman käyttöönotto
Johtamisen – ja tiimityön vahvistaminen	Säännölliset tiimipalaverit	Tiimikokous 1 x 3viikkoa
	Kotihoidonjohtoryhmän kokoukset	Johtoryhmän kokoukset 1 x kk
Työtyytyväisyyden lisääminen	Henkilöstö kysely	2/3 henkilöstä kokee työtyytyväisyyden hyväksi tai erittäin hyväksi
	Sairauspoissaolojen vähentyminen	Muusta kuin tapaturmasta johtuvien poissaolojen laskeminen 10 – 15 %

Ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen	Ennaltaehkäisevät kotikäynnit 80- vuotta täyttäneille	Kaikki 80 -vuotta täyttäneet saavat kotikäynnin halutessaan
	Liikkumissuunnitelman tekeminen riskiryhmille yhteistyössä veljeskodin kanssa	30 asiakasta saa yksilöllisen liikkumissuunnitelman
	Gps- tekniikkaan perustuvien turvapuhelimien käytön laajentaminen muistisairailla	Kotihoidon 10 asiakkaalla on käytössä gps-turvapuhelin
Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Asiakastyytyväisyys	Palaute kerätään 1 x v. Tavoitetaso: keskiarvo 3,5 > asteikolla 1-5

Tukipalveluihin kuuluu kuntouttava päivätoiminta Ähtärin Veljeskodilla, palveluliikenne ja ateriapalvelut, joiden toiminnassa ei tapahdu muutoksia. Tukipalveluiden muutokset keskittyvät Virkun päivätoimintaa kehittämiseen muistikuntoutuksen suuntaan. Erityisenä tavoitteena on tukea muistisairaana kokonaisvaltaista toimintakykyä. Muistikuntoutus toteutetaan yhteistyössä 6tk:n kanssa.

Muistikuntoutus Virkun vuoden 2015 toiminnan tavoitteet ja kehittämisen kohteet:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Ikäihmisten toimintakyvyn edistäminen	Muistikuntoutus Virkun ryhmä kuntoutustoiminnan käynnistäminen	Ryhmäkuntoutukseen asiakaskäyntien määrä 1175
	Muistikuntoutus Virkun kotikuntoutustoiminnan käynnistäminen	Kotikuntoutuskäyntejä vuoden aikana 360

Omaishoidontuen taso säilytetään vuoden 2014 mukaisena. Omaishoidontuen palveluiden toteutusta koordinoi vanhuspalveluiden palveluohjaaja.

Omaishoidon vuoden 2015 toiminnan tavoitteet ja kehittämisen kohteet:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Omaishoitajien seurantakäynnit	Omaishoitaja kotiin tehdään kotikäynti kerran vuodessa

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Kotihoidon käynnit	76376	102000	105000	107000	107000	107000
Säännöllistä kotihoitoa saaneet asiakkaat	209	185	190	200	200	200
Tilapäistä kotihoitoa saaneet asiakkaat	162	220	225	230	230	230
Omaishoidontuen asiakkaat vuoden aikana (2014 alk. >65)	89	50	50	50	50	50
Palveluseteliasiakkaat vuoden aikana	108					

Asumispalvelut

Toiminnan yleiskuvaus

Ähtärin vanhus poliittisessa strategiassa vuosille 2013-2016 asumispalveluilla tarkoitetaan tehostettua, ympärivuorokautista palveluasumista. Laatutavoitteet painottavat asukkaan eletyn elämä huomioon ottamista hoitosuunnitelman laadinnassa. Jokaisen arkeen pyritään tuomaan hänelle läheisiä ja tärkeitä elementtejä. Yksiköissä järjestetään sekä ryhmä- että yksilötoimintaa. Kaikilla tulee olla mahdollisuus ulkoiluun ympäri vuoden. Omaisia kannustetaan osallistumaan läheisensä arkeen entistä tiiviimmin. Ympärivuorokautisen hoivan tavoitteena on lisätä hoito- ja asuntilojen tilojen viihtyisyyttä. Palveluasuminen mahdollistaa ikäihmisten pitkäaikaisasuminen kodinomaisessa yksikössä. Intervallihoidon järjestämiseksi tarvitaan 7-8 paikkaa. Ympärivuorokautisen hoivan riittävyttä arvioidaan muistisairauksien, aviopuolisoiden yhdessä asumisen ja intervallihoidon näkökulmasta.

Ähtäri tuottaa tehostettua palveluasumista Hoivakoti Hopeaharjussa ja Mäntyrinteellä sekä ostaa yksilöllistä palveluasumista erillisillä maksusitoumuksilla.

Laatutavoitteet

Asumispalveluihin kuuluu Hopeaharjun Toivontupa 14 asukaspaikkaa, Rauhankoti 14 asukaspaikkaa ja Kertunkammari 15 asukaspaikkaa. Kertunkammari muuttuu laitoshoidosta tehostetuksi palveluasumiseksi ja samalla viisi asukaspaikkaa sekä 3 hoitajan vakanssia vähenee. Mäntyrinteen asumispalvelut siirtyvät Ähtärin kaupungin vanhustyön omaksi palvelutuotannoksi 1.1.2015 alkaen. Mäntyrinteen henkilöstö siirtyy liikkeenluovutusperiaatteen mukaisesti Ähtärin kaupungille. Palvelutuottajan muutos ei vaikuta Mäntyrinteen asukkaiden hoitopaikkaan vaan se säilyy ennallaan. Muissa kunnissa hoivakodeissa olevien henkilöiden määrää ei kasvateta vaan palvelutarpeen muuttuessa henkilöt pyritään palauttamaan Ähtärin hoitoyksiköihin.

Asumispalveluiden vuoden 2015 toiminnan tavoitteet ja kehittämisen kohteet:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Palvelun laadun seurannan tehostaminen	Omaevalvontasuunnitelman tavoitteiden seuranta	Valvonta suunnitelman laatutavoitteiden savuttaminen
Tiimityöskentelyn parantaminen	Tiimipalaverien säännöllisyys	Tiimipalaverit pidetään kerran kolmessa viikossa
	Tiimivastaavien palaverien säännöllisyys	Tiimivastaavien palaverit kerran kolmessa viikossa
Omahoitajuuden kehittäminen	Omahoitajan tehtävien kertaaminen ja kirjaaminen selkeästi	Omahoitajan tehtävät käydään läpi/kirjataan selkeästi vuoden ensimmäisessä tiimipalaverissa
	Hoito- ja palvelusuunnitelmien ajan tasalla pitäminen	Hoito- ja palvelusuunnitelmat tarkistetaan vähintään kerran vuodessa omahoitajan, asukkaan ja omaisten yhteistyönä
	Oman asukkaan merkkipäivien huomioiminen	Jokainen asukas saa omahoitajaltaan merkkipäivinään jotain pientä lisähuomiota
Asukkaiden kuntoutus- ja virkistystoiminnan kehittäminen	Virikevastaavan nimeäminen jokaiselle osastolle	Virikevastaava on nimetty ja tehtävät kirjattu viimeistään helmikuun lopussa
	Virikevastaavan tehtävien kirjaaminen selkeästi	
	Osallistuminen hyväteko-kampanjaan	Hyväteko-kampanjaan osallistuminen lisää pysyvästi uusia vapaaehtoisia ulkoiluttajia, lehden lukijoita...
Henkilökunnan työhyvinvoinnin parantaminen	Henkilöstökyselyn tekeminen TAK-ohjelmalla syksyllä 2015	Vähintään 2/3 työntekijöistä kokee työtyytyväisyyden erinomaiseksi tai erittäin hyväksi
	Kehittämisiltapäivien järjestäminen 2 x vuodessa	Keväällä yksi kehittämisiltapäivä tiimeittäin Syksyllä koko henkilöstön yhteinen kehittämisiltapäivä

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Toivontupa						
Palveluasumispaikat	14	14	14	14	14	14
Asumispäivät asukkaita vuoden aikana	4996	5110	5110	5110	5110	5110
Rauhankoti						
Palveluasumispaikat	14	14	14	14	14	14
Asumispäivät	5325	5110	5110	5110	5110	5110
Kertunkammari						
Palveluasumispaikat	20	20	15	15	15	15
Asumispäivät	6957	7300	5475	5475	5475	5475
Mäntyrinne						
Palveluasumispaikat	23	23	25	25	25	25
Asumispäivät	9228	7300	9125	9125	9125	9125
Tuetut asumispalvelut	0	0	8	8	8	8
Tuetut päivät	0	0	2920	2920	2920	2920
Palveluasuminen/muut						
Palveluasumispaikat	4	3	2,5	1	1	1
Asumispäivät	1449	1095	912	365	365	365

Laitospalvelut

Toiminnan yleiskuvaus

Laitoshoitoa tuottaa Ähtärin Veljeskoti intervalli- ja pitkäaikaisena hoitona. Laitoshoidolla turvataan sellaisten ikäihmisten hoito, jonka järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista tehostetussa palveluasumisessa.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Veljeskoti (ostopalvelu)						
Hoitopaikka	5	5	8	8	8	8
Hoitopäivät	1154	1825	2920	2980	2980	2980
Intervallipaikat	3	3	3	3	3	3
Asiakkaat vuoden aikana	35	35	40	40	40	40

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
1.515	1.530.600	Toimintatuotot	1.924.100	1.924	1.924	1.924
-6.523	-6.266.200	Toimintakulut	-6.961.000	-6.961	-6.961	-6.961
-5.009	-4.735.600	Toimintakate	-5.036.900	-5.037	-5.037	-5.037

TOIMEENTULOTURVA

Toiminnan yleiskuvaus

Toimeentulotuki turvaa viimesijaisesti ja yksilökohtaisesti tarpeenmukaisen toimeentulon silloin, kun muut järjestelmät ovat riittämättömiä tai henkilö jää niiden ulkopuolelle. Toimeentulotuen myöntäminen perustuu toimeentulotuesta annettuun lakiin ja asetukseen.

Kasvava ja pitkäaikaisesti jatkuva työttömyys vaikuttaa viiveellä toimeentulotukimenojen kasvuun. Kaupungin omat työllistämistoimenpiteet vähentävät osittain toimeentulotuen tarvetta. Tukitarvetta arvioidaan mm. aikuissosiaalityön keinoin.

Laatutavoitteet

Kuntalaisten toimeentuloedellytyksiin voidaan parhaiten vaikuttaa luomalla elinkeino- ja yritystoiminnan kautta asiakkaille, etenkin nuorille ja nuorille perheille työpaikkoja.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet yhteensä	271	240	220	220	210	200
Toimeentulotukipäätökset		1450	1400	1350	1300	1280
€/asukas	75	55	50	50	50	50
€/kotitalous	1761	1500	1500	1500	1500	1500

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
258	234.000	Toimintatuotot	253.000	253	253	253
-641	-523.300	Toimintakulut	-669.000	-669	-669	-669
-384	-289.300	Toimintakate	-416.000	-416	-416	-416

Alavuden kaupunki, Kuortaneen kunta, Ähtärin kaupunki ja Kuusiokuntien terveystyöntekijät kilpailuttavat sosiaalipalvelut, viranomaistehtäviä lukuun ottamatta, tammikuussa 2015 niin, että tavoitteena on muodostaa 1.1.2016 alkaen yhteiskunnallinen yritys, joka tuottaa Kuusiokuntien sosiaalipalvelut.

TERVEYSPALVELUT

Perusterveydenhuolto

Toiminnan yleiskuvaus

Perusterveydenhuollon tavoitteena on terveydellisten haittojen ennaltaehkäisy ja asiakkaiden toimintakykyä ylläpitävä hoito. Yhteen sovittamalla sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja asiakkaiden hoito kohdennetaan oikein hoidonporrastuksen keinoin.

Kaupungin osalta toimitaan niin, että tarjolla on riittävästi jatkohoitopaikkoja kotihoidossa, hoivakotihoidossa ja tehostetussa asumispalvelussa, jotta terveyskeskuksen kuntoutusosasto ja akuuttiosasto pystyvät siirtämään potilaat hoitajakson jälkeen sujuvasti ja viiveittä tarkoituksenmukaiseen hoitopaikkaan ja siten huolehtimaan tehokkaasti ensisijaisista velvoitteistaan tutkivina, hoitavina ja kuntouttavina osastoina.

Kuusiokuntien terveystuntayhtymän kanssa on määritellään ja solmitaan vuodelle 2015 palvelusopimus, jossa määritellään kaupungin perusterveydenhuollon palvelujen laajuus ja taloudelliset raamit. Palvelusopimus perustuu yhteistyössä Ähtärin kaupungin ja terveystuntayhtymän kanssa läpikäytyyn kuntayhtymän talousarvioon Ähtärin maksusuudeksi vuodelle 2015.

Alavuden kaupunki, Kuortaneen kunta, Ähtärin kaupunki ja Kuusiokuntien terveystuntayhtymä kilpailuttavat perusterveydenhuollon palvelut tammikuussa 2015 niin, että tavoitteena on muodostaa 1.1.2016 alkaen yhteiskunnallinen yritys, joka tuottaa Kuusiokuntien perusterveydenhuollon palvelut.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Lääkärin vastaanottokäynnit	9774	10400	10400	10400	10400	10400
Lyhytaikainen vuodeosastohoito, hoitopäivät yhteensä	8288	7000	7000	7000	7000	7000
Psykogeriatrien osasto	1023	730	730	730	730	730
Psykiatrian osasto	628	350	350	350	350	350
Erityispalvelut Osviitta	6298	4800	4800	4800	4800	4800
Lääkärissä vastaanottokäynti, €	127	154	154	154	154	154
Vuodeosasto, lyhytaikainen hoito €/vrk	256	284	284	284	284	284
Psykogeriatrien osasto, €/vrk	196	201	201	201	201	201
Psykiatrian osasto, €/vrk	244	296	296	296	296	296
Erityispalvelut Osviitta, €/suorite	69	73	73	73	73	73
Kansanterveystyönmenot €/asukas	1045	1090	1090	1090	1090	1090

Erikoissairaanhoito

Toiminnan yleiskuvaus

Kuntalaisten tarpeista lähtevät erikoissairaanhoidon palvelut järjestetään Ähtärin ja Seinäjoen sairaaloissa ja tarpeen mukaan muissa sairaaloissa. Pyritään vähentämään erikoissairaanhoidon käyttöä tilanteissa, joissa lääketieteellisten perusteiden ja muiden mahdollisuuksien mukaan vastaavaa hoitoa voidaan antaa perusterveydenhuollossa.

Kuusiokuntien perusterveydenhuollon kuntayhtymä seuraa jonoja ja kehittää tarpeista nousevaa erikoissairaanhoitoa alueella yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa.

Alavuden kaupunki, Kuortaneen kunta, Ähtärin kaupunki ja Kuusiokuntien terveystyhtymä kilpailuttavat perusterveydenhuollon palvelut tammikuussa 2015 niin, että tavoitteena on muodostaa 1.1.2016 alkaen yhteiskunnallinen yritys, joka tuottaa Kuusiokuntien perusterveydenhuollon palvelut. Samassa yhteydessä muodostettavan palveluntuottajan tulee vastata siitä, etteivät erikoissairaanhoidon kustannukset vuositasolla ylitä Kuusiokuntien alueella 24,4 miljoonaa euroa. Tuottaja huolehtii erikoissairaanhoidon kustannusvastuusta.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Hoitopäivät	543	1200	1100	1100	1100	1100
Avohoitokäynnit	8506	8200	8200	8200	8200	8200
Hoitopaketit	778	1000	1000	1000	1000	1000
Erikoissairaanhoidon menot €/asukas	1093	1084	1084	1084	1084	1084

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-13.758	-14.102.400	Toimintakulut	-14.102.300	-14.119	-14.199	-14.199
-13.758	-14.102.400	Toimintakate	-14.199.300	-14.199	-14.199	-14.199

6.7 Sivistyslautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan sivistyslautakunnan eri tulosalueilla

- opetustoimi
- muut oppilaitokset, Lakeudenportin opisto
- kirjasto
- kulttuuritoimi
- nuorisotoimi
- liikuntatoimi
- ammatillinen koulutus
- aamupäivä- ja iltapäivätoiminta
- varhaiskasvatus
- joukkoliikenne

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

Strateginen päämäärä: Hyvä kuntatalous

Kriittiset menestystekijät: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Puitelain tunnusluvut <ul style="list-style-type: none"> • Vuosikate/as. • Lainat €/as. • Kumulatiivinen alijäämä € • Tulovero % • Omavaraisuusaste • Suhteellinen velkaantuneisuus 	Puitelain tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin	Sivistystoimessa pyritään pitämään talous myös tulevalla tilikaudella annetussa raamissa.
Toimialojen tavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Toimintatuottojen osuus käyttömenoista • palkkakulujen suhteellinen muutos • toimintakate • kustannusten vertailu verrokkikuntiin • talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet 	Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet.	Talouden tasapainottamisohjelmaa noudatetaan tulevalla tilikaudella tehtävissä päätöksissä. Tapahtumatuo- tanta rakennetaan taloudellisesti kestäväälle ja tuottavalle pohjalle. Toteutetaan vertailu verrokki-kuntiin.
Talousosaamisen ja talouden ennustettavuus	Talouden koulutuksen suunnitelma laadittu ja toteutettu koko henkilöstölle. Sisäinen valvontaprosessi kuvattu ja toteutettu prosessin mukaisesti. Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttäminen.	Talouden koulutuksen suunnittelu aloitetaan; ensiksi vuorossa ovat osastojen päälliköt. Sisäisen valvonnan kehittäminen. Sähköisen hyvinvointikertomuksen kautta voidaan vertailla

	<p>Talousarvion tavoitteiden toteutuminen, paraneminen ja pitkäjänteinen suunnittelu.</p> <p>Budjetin joustavuus.</p>	<p>lukuja toisiin kuntiin; sivistystoimen osalta aloitetaan sähköisen hyvinvointikertomuksen rakentaminen.</p> <p>Sivistystoimessa talousarvion tavoitteet ovat toteutuneet, mutta pitkäjänteistä suunnittelua ja parantamista tehdään järjestelmällisesti. Se näkyy muun muassa eri toimialojen asiakirjojen päivittämisellä.</p>
<p>Pääoman ja omaisuuden tehokas käyttöpääomien vapauttaminen ja uudelleen kohdistaminen paremmin tuottavasti –kehittävästi</p>	<p>Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain.</p>	<p>Sivistystoimi seuraa budjetin toteutumista ja mahdolliset ylitykset käsitellään päättävissä elimissä.</p>
<p>Omistajaohjauksen tuloksellisuus</p>	<p>Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti.</p> <p>Tavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa.</p>	
<p>Kiinteistöjen käyttöaste</p>	<p>Käyttöaste-% määritellään budjetissa.</p>	<p>Kiinteistöjen käyttöastetta tarkastellaan ja toimintaa kehitetään.</p> <p>Pirkanlinna profiloituu nuoriso- ja kulttuurikeskuksena, kouluilla on toimintaa myös iltaisin, esim. kansalaisopistojen kursseja.</p> <p>Edistetään Ähtäri-hallin käyttöasteen nostamista tapahtumatuotantoon myös ulkopuolisten tuottajien osalta.</p>
<p>Konsernitase Kaupungin antamat takaukset -riskitaso</p>	<p>Konsernin tulot kattavat kulut, mukaan lukien lainanhoitokulut Riskitaso mahdollisimman matala.</p>	

HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä: Hyvä työnantaja

Kriittiset menestystekijät: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Joka neljäs vuosi toteutettu henkilöstökysely	Henkilöstökysely toteutetaan joka neljäs vuosi. Sen tulosten pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi	Tehdään henkilöstökysely ja analysoidaan siitä saatavat vastaukset sekä tehdään suunnitelma työyhteisön kehittämiseksi.
Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen	Kyselyn tulokset henkilöstön omasta osaamisesta, työssä kehittymisestä omaan työhön vaikuttamisesta sekä koulutuksesta osoittavat myönteistä suuntaa.	Henkilöstön mielipidettä kuunnellaan. Vastuuta jaetaan ja annetaan henkilöstön osaamistason mukaan
Henkilöstösuunnitelma	Henkilöstösuunnitelmasta tehdään strateginen, osaamisen ja työyhteisön kehittymistä linjaava dokumentti	Osallistutaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.
Sairauspoissaolojen seuraaminen	Sairauspoissaolojen määrän kehittyminen osoittaa myönteistä suuntaa.	Sairauspoissaoloja pyritään vähentämään, kiinnitetään huomiota enemmän työhyvinvointiin ja – viihtyvyyteen. Mietitään esimiesten kanssa keinoja sairauspoissaolojen vähentämiseen.
Tyky- ja tyhy-toiminnan vaikuttavuus	Henkilöstökyselyn henkilöstön työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä suuntaa.	Kehitetään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
Keskeisten johtamisen välineiden säännöllinen ja systemaattinen käyttö <ul style="list-style-type: none"> • Osaamiskartoitus • Kehityskeskustelut • Vuorovaikutus, viestintä, avoimuus • Esimiesvalmennus Kannustinjärjestelmä	Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain työyksiköissä. Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelun yhteydessä. Henkilöstökyselyn osaamisen vahvistumista, viestintää ja vuorovaikutusta koskevat kysymykset osoittavat myönteistä suuntaa. Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiesportaalle.	Kehityskeskustelut käydään jokaisessa yksikössä vuosittain. Esimiesvalmennusta järjestetään esimiehille. Kannustetaan ja palkitaan terveistä elämäntavoista ja aktiivisesta osallistumisesta kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttäjänä. Kehitetään edelleen kulttuurikorttijärjestelmää.

	<p>Uusia kannustinjärjestelmiä koko henkilöstölle otettu käyttöön</p> <ul style="list-style-type: none"> - kannustavat terveellisiin elämäntapoihin - lisäävät työmotivaatiota. <p>Toiminnan seurantajärjestelmän käyttöönotto.</p>	
--	---	--

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

Strateginen päämäärä: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat palvelut

Kriittiset menestystekijät: Innovatiivinen palveluiden järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
<p>Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	<p>Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	<p>Palveluiden järjestämisessä otetaan huomioon tehokkuus ja pyritään tekemään yhteistyötä jos se on järkevää. Palveluiden järjestämisen muotoa selvitetään muun muassa varhaiskasvatuksessa.</p>
<p>Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen</p>	<p>Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta, poistetaan päällekkäisyydet</p>	<p>Ähtärin paja- toiminta on hallintokuntien yhteinen ponnistus.</p> <p>Lakeudenportin kansalaisopiston kautta tehdään yhteistyötä.</p> <p>Lisätään ja kehitetään moniammatillista yhteistyötä läpi hallintorajojen (mm. liputusjärjestelmän käyttöönotto nuorisopuolella).</p>
<p>Vertailu verrokkikuntiin; aiempiin vuosiin: sähköinen hyvinvointikertomus</p>	<p>Kustannustehokas ja laadukas palvelutaso.</p>	<p>Tarkastellaan omaa toimintaa kriittisesti, etsitään erilaisia toimintamalleja. Suoritetaan vertailua.</p>
<p>Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen</p>	<p>Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen vuosittaisten tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>Parhaiden käytäntöjen käyttöönotto.</p>	<p>Oppilaitokset panostavat tieto- ja viestintätekniikan käytön lisäämiseen.</p> <p>e-Ähtäri hankkeen kautta sähköisten toimintojen kehittäminen. E-hankkeen hyödyntäminen mm. kansalaisopiston ja koulun kanslian asiakaspalvelussa.</p>

		Päivähoitoon suunnitellaan sähköistä asiointia. Wilma on linjattu koulun ensisijaiseksi tiedotuskanavaksi, joka on lisännyt viestinnän tehokkuutta ja helppoutta ja täten myös kasvattanut ja lähentänyt kodin ja koulun yhteistyötä ja tiedonkulkua. Wilman entistä tehokkaampi käyttö etenkin lukiopuolella tärkeää.
Asiakaspalaute	Käyttäjäkyselyn tulokset osoittavat myönteistä suuntaa	Asiakaspalautetta kysytään sivistystoimen jokaisella sektorilla ja tulokset analysoidaan.

ASUKKAIDEN OSALLISUUS JA HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Tyytyväinen asiakas ja käyttäjä, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö

Kriittiset menestystekijät: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen, positiivinen väestönkehitys, kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa.	Sivistystoimen eri sektoreilla järjestetään keskustelutilaisuuksia, joissa on mahdollista antaa kehittämissideoita.
Asiakastyytyväisyysmittaukset	Asiakastyytyväisyysmittauksien pääsuunta kehittyy myönteiseen suuntaan	Panostetaan erityisesti palvelun laatuun, ystävällisyyteen ja aitoon vuorovaikutukseen asiakaspalvelutilanteissa.
Sähköisten palvelujen määrä ja niiden käyttökelpoisuus	Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjäystävällisyys parantuu	Sähköisiä palvelukonsepteja hyödynnetään etenkin kouluissa, mutta mahdollisuuksien mukaan myös muilla sektoreilla.
Kulttuurin ja liikunnan harrastajien määrän arviointi, käytön vaikuttavuuden arviointi	Harrastajien määrä kasvaa, asukkaiden hyvinvointi lisääntyy. Aktiiviset järjestöt jatkavat toimintaa.	Kolmannen sektorin toimintaa pyritään tukemaan, yhteistyön mahdollisuuksia pyritään kartoittamaan.
Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden vaikutusten arviointi	Sosiaali- ja terveystoimen palveluiden vaikutukset näkyvät asukkaissa ja kustannusten pienenemisenä.	Kouluterveyskyselyllä mitataan oppilaiden terveystottumuksia.
Koulutuksen ja opiskelijoiden määrä	Koulutuksen ja opiskelijoiden määrä on nouseva.	Erityisesti toisen asteen koulutuksen opiskelijamääriä pyritään kasvattamaan.

Varhaisen tuen määrän jatkuva arviointi	Erikois- ja erityispalveluiden tarve vähenee.	Kuusiokuntien ja E-P:n alueella oppilashuoltotyö syksyllä 2014 voimaan tulleen lain puitteissa --> nuorten ongelmien ennaltaehkäisy
Moniammatillisen työn määrän arviointi	Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	Moniammatillisuus lisääntyy varsinkin opetuspuolella lakimuutosten myötä.
Kaupungin imago vetovoimaisena asuinpaikkana	Asukasmäärä lisääntyy.	Tavoitteena sivistystoimessa on järjestää kulttuuri-, liikunta ja vapaa-ajan tapahtumia ja kehittää laadukasta peruspalvelua niin, että se palvelee kaikkia asukkaita ja kiinnostaa uusia asukkaita.

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Kestävä kehitys

Kriittiset menestystekijät: Ekologinen ja elävä kaupunki luonnon äärellä

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Vesistöjen hyödyntäminen	Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö.	
Keskustan ja matkailualueen kehittäminen	Vetovoimaisten asuinalueiden kaavoittaminen Monipuolinen tonttitarjonta	Tarjotaan liikunta-, kulttuuri-, kirjasto- sekä muiden vapaa-ajan palveluiden avulla asukkaille, vapaa-ajan asukkaille sekä matkailijoille sopivaa ajanvietettä.
Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyminen puhtaassa ympäristössä	Toimivat lähipalvelut. Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määrä kasvaa	Tarjotaan elämyksiä ja aktiviteetteja monipuolisten vapaa-ajanpalveluiden muodossa asukkaille. Esimerkkinä kulttuurireitti Ähtärin keskustassa. Kulttuuriympäristöohjelman hyödyntäminen.
Puhdas luonto ja vesistöt -vedenlaadun mittarit	Säilytetään puhdas luonto ja vesistöt.	Kouluilla ja varhaiskasvatuksessa annetaan ympäristö-, ja tapakasvatusta, johon kuuluu osana omien jälkien siivoaminen ja ympäristöstä huolehtiminen.
Ympäristöystävälliset energiamuodot	Uusiutuvan energian lisääminen.	

Jäteaseman käyttö	Jätteen määrän väheneminen.	Kouluruokailu toimii periaatteella, että otetaan lautaselle sen verran kuin jaksaa syödä. Asiaa käsitellään myös oppitunneilla.
-------------------	-----------------------------	---

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

Strateginen päämäärä: Elinvoimainen kaupunki

Kriittisen menestystekijät: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen, kansainvälistyminen, yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Matkailutoimintojen monipuolistaminen ja syveneminen	Ähtäriin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa.	Kehitetään ja tarjotaan sivistystoimen soveltuvia palveluja myös matkailijoille ja kesäasukkaille.
Kotimaisten ja ulkomaisten matkailijoiden ja myynnin volyymin kasvu.	Matkailijoiden määrä lisääntyy ja he käyttävät alueen palveluita, viipymä pitenee.	Edesautetaan yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
Matkailua tukevat tuotteet ja palvelut kehittyvät	Tarjotaan tuotteita ja palveluita, jotka houkuttelevat turisteja kotimaasta ja ulkomailta.	Lukiolla vieraiden kielten tarjonta ja toteutuminen säilyy vahvana (espanja, venäjä, saksa, A-ruotsi) → vieraiden kielten etäopetuksesta kyetään tekemään myyntibrändi sekä E-P-alueen toisiin lukioihin, että myös maakuntarajojen ulkopuolelle.
Mainetutkimukset	Imago on hyvä. Made in Ähtäri- sloganin vahvistaminen ja laaja käyttöönotto.	Edesautetaan hyvän imagon kehittymistä ja säilymistä.
Monipuolinen kulttuuri- ja vapaa-aika palvelujen tarjonta.	Tapahtumien ja kävijöiden määrä kasvaa, Ähtäri tunnetaan tasokkaasta kulttuuritarjonnasta.	Kulttuuri-, liikunta sekä kirjastopalvelut palvelevat myös kesäasukkaita ja matkailijoita.
Viestinnän kehittäminen	Ähtäri-brändin rakentamista tukevan viestintäohjelman toteuttaminen - ähtäriläisyys esille!	Ähtäriläisten tuotteiden kehittäminen. Viestinnän kehittämiseen ja toteuttamiseen osallistuminen.
Metalliteollisuuskeskittymän kasvaminen ja yritystoimintaa tukevien alihankintaketjujen löytäminen ja rakentaminen.	Uusia yrityksiä syntyy. Maaseutu pysyy asuttuna, viljeltynä ja tuottajat toimivina.	Hankkeet.
Maa- ja metsätalouden kehittyminen	Raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.	
Kauppa- ja matkakeskus toteutuu.	Uusien toimijoiden lisääntyminen.	Yhteydet mahdollisiin toimijoihin.

Ostolantien kehittäminen	Tori- hanke onnistuu	
Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen lisääntyminen ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen.	Koululaisten kesätyöpaikat turvataan palkkaamalla nuoria kaupungin työkohteisiin ja tukemalla ähtäriläisiä yrityksiä nuorten kesätyöseteleillä.
Yhteistoiminnan määrän lisääminen kaupungin ulkopuolisten yhteisöjen kanssa.	Aktiiviinen ja molemminpuoleinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille.	Pyritään tuomaan Ähtäriin kolmannen asteen täydennyskoulutusta, joka vastaa työelämän tarpeisiin.

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO

Sivistystoimen hallintoon kuuluvat sivistystoimenjohtaja ja kuraattori. Uuden oppilas- ja opiskelijahuoltolain myötä kaikki toisen asteen kuraattorikustannukset ovat siirtyneet kaupungin maksettavaksi.

Määrärahat

TP 14	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
24	24.400	Toimintatuotot	12.000	12	12	12
-121	-151.700	Toimintakulut	-149.200	-149	-149	-149
-97	-127.300	Toimintakate	-137.200	-137	-137	-137

OPETUSTOIMI

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt

1. Esi- ja perusopetus
2. Vammaisopetus
3. Lukio

Esi- ja perusopetus

Ähtärissä esiopetusta annetaan Myllymäen koululla, sekä Ollinkulman ja Vilkkilän päiväkodissa. Suunnitteilla on Reppulan perusparannushanke, joka tulee vaikuttamaan oleellisesti esiopetuksen järjestämiseen tulevaisuudessa. Esioppilailta on siten asianmukaiset ja yhtenäiset tilat.

Perusopetusta antavia kouluja on 1.8.2015 jälkeen Otsonkoulu, Inhankosken koulu, Myllymäen koulu ja Yhteiskoulu.

Lukioverkko ja toisen asteen koulutus kokonaisuudessaan on valtakunnallisesti tarkastelun kohteena.

Ähtärin lukiossa painottuu perusopetuksen lisäksi neljä tärkeää osa-aluetta:

- 1) kansainvälisyyden ja matkailun painotus sekä talousosaaminen
- 2) kuvataidelinjan opetuksen sujuva jatkaminen

- 3) SEDU Koulutien ja Tuomarniementien kahden tutkinnon suorittajien ja aineopiskelijoiden joustava kurssitarjonta.
Kaksoistutkinnon järjestämisen sekä markkinoinnin osalta lukio tekee läheistä yhteistyötä SEDU Koulutien ja Tuomarniementien kanssa. Lukiokoulutuksen järjestämisessä läheisiä kumppaneita ovat Haaga-Helia sekä Opinlakeus -projektin oppilaitokset. Seutukunnallinen lukioyhteistyö toteutetaan Alavuden, Kuortaneen, Virtain ja Keuruun lukioiden kanssa.
- 4) yrittäjyys osana opinto-ohjausta ja lukion toimintaa.

Tavoitteet	Mittari	Mittarin tavoitearvo
Peruskoulutus Esiopetuksen piiriin pyritään saamaan koko ikäluokka	Esiopetukseen ilmoittautuneiden määrä	100 %
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus opettajista	100 %
9. luokan oppilaat saavat päättötodistuksen	Oppivelvollisuuden suorittaminen	100 %
Opetusryhmien koko pidetään kohtuullisena perusopetuksessa	h/oppilas (tuntikehys)	1,8
Laadukas opetus perusopetuksessa	Valtakunnallisissa kokeissa arvosanojen keskiarvo	Vähintään keskitasoa
Hyvä opinto-ohjaus	Peruskoulun jälkeisen opiskelupaikan löytyminen	100 %
Lukiokoulutus Korkealaatuinen opetus	yo-kirjoitusten valtakunnallinen vertailu	väh. valtakunnallinen ka
	mahdollisuus lukiodiplomien suorittamiseen	useissa oppiaineissa
Tehokas opiskelijahuolto	Keskeyttäneiden määrä	mahd. vähäinen

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
253	213.100	Toimintatuotot	177.500	178	178	178
-5.454	-5.702.200	Toimintakulut	-5.526.100	-5.466	-5.466	-5.466
-5.201	-5.489.100	Toimintakate	-5.348.600	-5.289	-5.289	-5.289

MUUT OPPILAITOKSET / LAKEUDENPORTIN OPISTO

Kansalaisopisto Ähtärissä on osa Lakeudenportin opistoa (Alavus, Kuortane ja Ähtäri).

Painopistealueita:

1. Aikuisväestölle suunnattuja monipuolisia koulutus- ja kulttuuripalveluja uusien asioiden oppimiseen ja itsensä kehittämiseen; tietoyhteiskunnan perusvalmiuksia parantavaa koulutusta, terveyttä edistävää kurssitoimintaa, kansalaistaitoja kehittävää opetusta, laadukasta harrastus-toimintaa.
2. Yhteistyön vahvistaminen maakuntakorkeakoulun kanssa.
3. Lasten ja nuorten taiteen perusopetuksen vahvistaminen.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen laajanoppimäärän mukaisia opetuspalveluja (musiikki ja tanssi) Mänttä-Vilppulan, Virtain ja Ähtäriin kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille.

MÄÄRÄRAHAT

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
41	12.000	Toimintatuotot	20.000	20	20	20
-194	-195.200	Toimintakulut	-192.600	-193	-193	-193
-153	-183.200	Toimintakate	-172.600	-173	-173	-173

KIRJASTO

Ähtäriin kirjasto tuo nykyaikaiset kirjastopalvelut lähelle kunnan asukkaita

Kirjastojärjestelmä päivitetään ja mahdollistetaan näin mukaan pääsy laajempaan kirjastoyhteistyöhön Seinäjoen maakuntakirjastoalueen kirjastojen kanssa.

Koulun ja kirjaston yhteistyösuunnitelma vuodelta 2005 päivitetään ottaen huomioon erityisesti mediakasvatus, kirjaston tehtävä ja mahdollisuudet tukea koulun kasvatustavoitteita. Työ tehdään rinnan muiden OIVA-kirjastojen suunnitelmityön kanssa.

Pääkirjaston lapsille ja nuorille tarkoitettuja tiloja uudistetaan hankeavustusten avulla ja käyttäjien mielipiteitä kuunnellen.

Kirjaston ison salin ja lukusalin kalustoa uusitaan mahdollisuuksien mukaan viihtyisyyden ja toimivuuden parantamiseksi.

Matalankynnyksen taidenäyttelyitä pyritään järjestämään säännöllisin väliajoin kirjastotiloissa ja Pirkanlinnan aulatiloissa.

Ikäihmisille pyritään myös järjestämään tietoteknistä opastusta mm. tablettien käytössä

MÄÄRÄTAVOITTEET

Tavoite	Mittarit	Kriteeri			
Ajan tasalla oleva, monipuolinen aineisto	Kirjojen hankinta: kpl/1000 asukasta Muun aineiston hankinta: kpl/1000 asukasta Lainauskierto paikallislainat/kokoelmat yhteensä	400 kpl 45 kpl 1,5			
Tavoitettavuus	Käyntejä/aukiolotunti Lainajia % kunnan as.luv.	24 kpl 40 %			
Osaava ja riittävä henkilökunta	kirjastoammatillisesti pätevien osuus henkilökunnasta htv/asukasluku täydennyskoulutus	100 % henkilökunnasta ammattipätev. 0,7 htv/1000 as 3 pv/htv			
Tietoliikenneyhteydet	Internet-yhteyksiä asiakkaille	1 työasema / 1600 asukasta			
	2011	2012	2013	2014	2015
Kävijämäärä vuodessa/asukas	10,3	9,2	10,5	10	10
Lainat vuodessa/asukas	14,2	15,2	16	15	15

Kirjastoauto

Ähtärin 3. kirjastoauto Santra on hankittu 11/2003.

Kirjastoauton toimintaa kehitetään mahdollisuuksien mukaan.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
12	7.800	Toimintatuotot	10.900	11	11	11
-313	-328.100	Toimintakulut	-334.800	-335	-335	-335
-301	-320.300	Toimintakate	-323.900	-324	-324	-324

KULTTUURITOIMI

Kulttuurilla on vahva näkyvyys Ähtärin kaupungissa. Sen hyvä maine on kiirinyt myös ympäri maakuntaa.

Ensi vuoden teemoja kulttuurille ovat:

- Kulttuuriympäristöohjelman päivitys valmistuu.
- Lasten näytelmä Röllä; 10 esitystä helmi-maaliskuussa.
- Salattu suru musikaali; 8 esitystä kesä-heinäkuussa.

- Luolamies ja Mielipuoli yhteistyössä Teatteri Tonkan kanssa; 17 esitystä marras-joulukuussa.
- Kulttuuribussi kierrokset kylillä tehdään yhdessä kirjastotoimen kanssa.
- Kehitetään kulttuurikortti järjestelmää myös viestintä välineenä.
- Juhlat ja tapahtumat järjestetään teemavuoden mukaan. (itsenäisyyspäivä, Sibelius-juhluvuosi, kansallinen veteraanipäivä jne.).
- Taidenäyttelyt järjestetään kesällä yhdessä Pirkanpohjasäätiön kanssa; 2015 ikoninäyttely Sinisessä talossa.
- Konsertteja on keväällä Ähtäri-hallissa. Puistokonsertti kesällä keskustassa, lasten- ja nuortenkonsertti syksyllä yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
107	104.000	Toimintatuotot	100.000	100	100	100
-168	-188.700	Toimintakulut	-184.900	-185	-185	-185
-61	-84.700	Toimintakate	-84.900	-85	-85	-85

NUORISOTOIMI

Nuorisoyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Nuorisolain mukaan nuorisotyö ja nuorisopolitiikka kuuluvat kunnan tehtäviin.

Perusnuorisotyö koostuu Ähtärissä monipuolisesta harrastus- ja leiritoiminnasta tapahtumista ja kulttuurisesta nuorisotyöstä.

Erityisnuorisotyö ja etsivänuorisotyö tavoittaa ne nuoret, jotka tarvitsevat yksilöllisempää ohjausta ja tukea. Työpajatoiminta tukee myös tätä tavoitetta.

Verkkonuorisotyö tehdään nuorisotiedotuksen kautta. Nuorisotiedotuksen sisältöjä kehitetään palvelemaan vielä paremmin nuoria.

Valmiudet työelämään koulutusjakso järjestetään nuorille.

Lasten kesäleirejä tulee 3-4 kpl.

Kehitetään omaa nuorten vaikuttamiskanavaa.

Tuetaan nuorisovaltuuston työtä.

Järjestetään nuorille matkoja valtakunnallisiin tapahtumiin (kuten konsertteihin, nuorten taidetapahtumiin jne.)

Pidetään nuorisotiloja avoinna ja järjestetään niihin toimintaa

Mitataan toiminnan

1. Taloudellisuutta (tulosta)
2. Asiakastytyväisyyttä
3. Sisäisten toimintojen toimivuutta (kehittämistä)
4. Henkilöstön oppimista, uudistumista ja hyvinvointia

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
38	8.500	Toimintatuotot	9.700	10	10	10
-173	-163.800	Toimintakulut	-148.000	-148	-148	-148
-135	-155.300	Toimintakate	-138.300	-138	-138	-138

LIIKUNTATOIMI

Liikuntatoimesta jää sivistystoimelle ½ liikuntatoimenjohtajan paikka, muu osuus siirtyy 2015 tekniselle toimelle.

Uusi liikuntalaki tulee voimaan 1.1.2015 ja siinä säädetään liikunnan ja huippu-urheilun edistämisestä sekä valtionhallinnon ja kunnan vastuusta ja yhteistyöstä, valtion hallintoelimistä ja valtionrahoituksesta liikunnan toimialalla.

Lain tavoite on edistää:

- 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa;
- 2) väestön hyvinvointia ja terveyttä;
- 3) fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista;
- 4) lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä;
- 5) liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta;
- 6) huippu-urheilua;
- 7) liikunnan ja huippu-urheilun rehellisyyttä ja eettisiä periaatteita; sekä
- 8) eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Määrätavoitteet

Mesikämmen kylpylä	2013	2014	2015	2016
- kävijämäärät	34.731	36.000	35.000	35.000

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
127	141.500	Toimintatuotot	123.000	123	123	123
-316	-321.000	Toimintakulut	-200.200	-200	-200	-200
-188	-179.500	Toimintakate	-77.200	-77	-77	-77

AAMUPÄIVÄ- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään Otsonkoulun tiloissa ja tarvittaessa kyläkoulujen yhteydessä opetushallituksen suositusten mukaisesti osana kaupungin sivistyspalveluja. Näin voidaan tiloja, henkilöstöä ja oheispalveluja (välipalat, materiaalihankinnat) sovittaa joustavasti yhteen muiden opetustoimen palvelujen kanssa. Toimintaan saadaan valtionosuutta toteutuneiden laskennallisten ohjaustuntimäärien mukaan.

Yhteensä n. 40 paikkaa, johon kuuluvat 1.-2. vuosiluokkien oppilaat sekä kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea tarvitsevat oppilaat.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan käytössä oleva Reppula tullaan mahdollisesti remontoimaan vuoden 2015 aikana. Sinä aikana aamu- ja iltapäivätoiminta sijoittuu Otsonkoulun tiloihin.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
20	22.000	Toimintatuotot	20.000	20	20	20
-83	-82.600	Toimintakulut	85.700	-86	-86	-86
-63	-60.600	Toimintakate	-65.700	-66	-66	-66

VARHAISKASVATUS

Tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt:

1. Päiväkodit
2. Perhepäivähoito
3. Ryhmäperhepäivähoito
4. Lasten kotihoidontuki

Toiminnan yleiskuvaus

Varhaiskasvatuksen palveluina tarjotaan kaikille päivähoitotiässä oleville lapsille hoitopaikka perhepäivähoitona hoitajan kotona tai ryhmäperhepäiväkodissa ja hoito- tai/ ja esiopetuspaikka päiväkodissa. Lasten kotihoidon tuki on vaihtoehto kunnalliselle päivähoidolle. Kotihoidon tuen tarkoituksena on antaa alle 3-vuotiden lasten vanhemmille mahdollisuuden taloudellisen tuen turvin hoitaa lasta kotona tai yksityisessä päivähoidossa.

Päiväkotien esiopetuksesta vastaavat lukuvuonna 2014–2015 sekä Ollinkulman että Vilikkilän päiväkodit ja lukuvuonna 2015-2016 Ollinkulman päiväkotit. Reppulan remontti mahdollistaa Ollinkulman siirtymisen nykyisistä Otsonkoulun tiloista samoihin tiloihin koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan kanssa. Ryhmäperhepäiväkoteja on kaksi: Rentukka ja vuoropäivähoidosta vastaava Sinikello. Molemmat ryhmäperhekodit toimivat vuokratiloissa. Perhepäiväkoteja (kotona tapahtuva päivähoito) on 21 (11/2014). Uusia perhepäiväkotien (hoitajien) rekrytointi on jatkuvaa.

Tavoitteet

Hoitopaikka järjestetään oikein kohdennettuna kysynnän ja tarpeen mukaan. Otetaan huomioon varhaiskasvatuslain voimaan tulemisesta ja kotihoidon tuen (myöntämisen perusteita) muutoksista johtuvat rakenteelliset vaikutukset. Varaudutaan alle 3v lasten päivähoidon kysynnän lisääntymiseen ja ryhmäperhekodin (Rentukan) muuttamisen satelliitti (etä)päiväkodiksi.

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat laadukasta esiopetusta ja päivähoitoa. Kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma (strategia) päivitetään osallistamalla varhaiskasvatuksen työntekijät ja vanhemmat. Jokaiselle lapselle tehdään yhteistyössä vanhempien kanssa oma varhaiskasvatussuunnitelma.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
240	255.100	Toimintatuotot	276.300	276	276	276
-2.020	-2.118.700	Toimintakulut	-2.181.100	-2.181	-2.181	-2.181
-1.780	-1.863.600	Toimintakate	-1.904.800	-1.905	-1.905	-1.905

JOUKKOLIIKENNE

Ähtäriin kaupunki tekee yhteistyötä Ely-keskuksen kanssa. Ely-keskus kilpailutti joukkoliikenteen.

Tulosalueeseen kuuluvat kustannuspaikat:

- kaupungin ostama liikenne

Kaupungin ostama joukkoliikenne lv:nna 2014-2015, ajetaan koulupäivisin:

- klo 07:10 Lehtimäki – Ähtäri
- klo 15:00 Ähtäri - Kukkeenk. - Inhanteht. – Myllymäki /
- klo 15:00 Ähtäri - Ähtäriinranta
- klo 16.10 Ähtäri - Myllymäki / Rämälä / tarv. Vehulle

Uudet aikataulut:

klo 8.10 Killinkoski
klo 8.15 Alastaipale
klo 8.25 Itäperänne
klo 8.30 Kaija th
klo 8.40 Keskusta / Ähtäri

Paluu klo 13.00 ja klo 15.00

klo 7.45 Keskusta / Ähtäri
klo 8.00 Vuoriperä
klo 8.15 Alastaipale
klo 8.25 Peränne
klo 8.35 Vääräkoskentie
klo 8.45 Keskusta Ähtäri

Paluu klo 13.00 ja klo 15.00

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-92	-112.800	Toimintakulut	-180.000	-180	-180	-180
-92	-112.800	Toimintakate	-180.000	-180	-180	-180

6.8 Tekninen lautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan teknisen lautakunnan eri tulosalueilla

- teknisen hallinto
- rakentamis- ja tekniset palvelut
- maankäyttöpalvelut
- tilapalvelu
- ympäristöpalvelut
- palo- ja pelastustoimi
- ruokapalvelut

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

Strateginen päämäärä: Hyvä kuntatalous

Kriittiset menestystekijät: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Puitelain tunnusluvut <ul style="list-style-type: none"> • Vuosikate/as. • Lainat €/as. • Kumulatiivinen alijäämä € • Tulovero % • Omavaraisuusaste • Suhteellinen velkaantuneisuus 	Puitelain tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin	Teknisessä toimessa tehdään kaikki, jotta myös tulevalla tilikaudella pysytään annetussa raamissa. Edesautetaan omalla toiminnalla myönteisten lukujen saavuttamista.
Toimialojen tavoitteet <ul style="list-style-type: none"> • Toimintatuottojen osuus käyttömenoista • palkkakulujen suhteellinen muutos • toimintakate • kustannusten vertailu verrokkikuntiin • talouden tasapainottamisohjelman tavoitteet 	Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet.	Talouden tasapainottamisohjelmaa noudatetaan tulevalla tilikaudella tehtävissä päätöksissä. Toteutetaan oman hallintokunnan osalta.
Talousosaamisen ja talouden ennustettavuus	Talouden koulutuksen suunnitelma laadittu ja toteutettu koko henkilöstölle. Sisäinen valvontaprosessi kuvattu ja toteutettu prosessin mukaisesti. Sähköisen hyvinvointikertomuksen käyttäminen.	Talouden koulutuksen suunnittelu toteutetaan yhteistyössä toimialueiden päälliköiden ja taloushallinnon kanssa. Kehitetään sisäistä valvontaa.

	Talousarvion tavoitteiden toteutuminen, paraneminen ja pitkäjänteinen suunnittelu. Budjetin joustavuus.	Talousarvion seuranta jatkuvaa ja raportointi neljännesvuosittain.
Pääoman ja omaisuuden tehokas käyttöpääomien vapauttaminen ja uudelleen kohdistaminen paremmin tuottavasti – kehittävästi	Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain.	Rakennuskantaluettelon päivittäminen ja tavoitteiden asettaminen vuosittain.
Omistajaohjauksen tuloksellisuus	Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti. Tavoitteet asetetaan vuosittain talousarviossa.	Ohjeiden huomioonottaminen konserniyhtiön toimintaa suunniteltaessa. Seuranta.
Kiinteistöjen käyttöaste	Käyttöaste-% määritellään budjetissa.	Seuranta ja tarvittaessa jatkotoimenpiteisiin ryhtyminen.
Konsernitase Kaupungin antamat takaukset -riskitaso	Konsernin tulot kattavat kulut, mukaan lukien lainanhoitokulut Riskitaso mahdollisimman matala.	Kulutuskasojen ajan tasalla pito.

HENKILÖSTÖ

Strateginen päämäärä: Hyvä työnantaja

Kriittiset menestystekijät: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Joka neljäs vuosi toteutettu henkilöstökysely	Henkilöstökysely toteutetaan joka neljäs vuosi. Sen tulosten pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi	Henkilöstökysely toteutetaan valtuustokauden viimeisenä vuonna.
Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen	Kyselyn tulokset henkilöstön omasta osaamisesta, työssä kehittymisestä omaan työhön vaikuttamisesta sekä koulutuksesta osoittavat myönteistä suuntaa.	Mahdollisuus osallistua ammattialaa vahvistavaan koulutukseen / kurssitukseen. Toteutetaan kysely yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.
Henkilöstösuunnitelma	Henkilöstösuunnitelmasta tehdään strateginen, osaamisen ja työyhteisön kehittymistä linjaava dokumentti	Määritellään työtehtävät / työnkuvat palkkatarkistuksineen aina tilanteiden muuttuessa. Toteutetaan yhteistyössä henkilöstöhallinnon kanssa.

Sairauspoissaolojen seuraaminen	Sairauspoissaolojen määrän kehittyminen osoittaa myönteistä suuntaa.	Toistuvien sairauspoissaolojen selvittäminen/keskustelu.
Tyky- ja tyhy-toiminnan vaikuttavuus	Henkilöstökyselyn henkilöstön työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä suuntaa.	Kehitetään tyky- ja tyhy – toimintaa mm. henkilöstökyselyistä saaduilla toteuttamisen arvoisilla toimenpide-ehdotuksilla
Keskeisten johtamisen välineiden säännöllinen ja systemaattinen käyttö <ul style="list-style-type: none"> • Osaamiskartoitus • Kehityskeskustelut • Vuorovaikutus, viestintä, avoimuus • Esimiesvalmennus Kannustinjärjestelmä	<p>Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain työyksiköissä. Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelun yhteydessä.</p> <p>Henkilöstökyselyn osaamisen vahvistumista, viestintää ja vuorovaikutusta koskevat kysymykset osoittavat myönteistä suuntaa.</p> <p>Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiesportaalle.</p> <p>Uusia kannustinjärjestelmiä koko henkilöstölle otettu käyttöön</p> <ul style="list-style-type: none"> - kannustavat terveellisiin elämäntapoihin - lisäävät työmotivaatiota. <p>Toiminnan seurantajärjestelmän käyttöönotto.</p>	<p>Keskusteluissa esiin tulleet epäkohdat korjataan.</p> <p>Toteutetaan vuosittain.</p> <p>Kannustinjärjestelmän laatiminen aloitetaan yhdessä muiden osastojen kanssa.</p>

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

Strateginen päämäärä: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat palvelut

Kriittiset menestystekijät: Innovatiivinen palveluiden järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> - Ähtärin kaupunki - Seudullinen - Maakunnallinen - Yksityinen 	Sidosryhmien välinen yhteistoiminta riittäväksi.

Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen	Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta, poistetaan päällekkäisyydet	Hallintokuntien yhteinen palvelurakennetarkastelupalaveri 1-2 kertaa/v. Huolehditaan oman osaston prosessien ja palvelurakenteiden ajanmukaisuudesta.
Vertailu verrokkikuntiin; aiempiin vuosiin: sähköinen hyvinvointikertomus	Kustannustehokas ja laadukas palvelutaso.	Henkilökunnan kouluttaminen.
Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen	Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen vuosittaisten tavoitteiden mukaisesti. Parhaiden käytäntöjen käyttöönotto.	Panostaminen järjestelmien toimivuuteen ja tuntemukseen. Siirrytään kunnallisesti ja seutukunnallisesti samanlaisten järjestelmien ja ohjelmistojen käyttöön.
Asiakaspalaute	Käyttäjäkyselyn tulokset osoittavat myönteistä suuntaa	Käyttäjäkysely palveluiden järjestämisestä ja vaikuttavuudesta yhteenveto valtuustokauden viimeisenä vuonna.

ASUKKAIDEN OSALLISUUS JA HYVINVOINTI

Strateginen päämäärä: Tyytyväinen asiakas ja käyttäjä, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö

Kriittiset menestystekijät: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen, positiivinen väestönkehitys, kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa.	Osallistuminen yrittäjätapaamisiin ja kesäasukastilaisuuteen.
Asiakastyytyväisyysmittaukset	Asiakastyytyväisyysmittauksien pääsuunta kehittyy myönteiseen suuntaan	Asiakastyytyväisyyskysely suoritetaan valtuustokauden viimeisenä vuonna. Ruokapalvelut suorittaa koulujen asiakastyytyväisyyskyselyn joka toinen vuosi.
Sähköisten palvelujen määrä ja niiden käyttökelpoisuus	Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjätavallisuus parantuu	Lomakkeiden täyttö nettiversioilla (rakennustarkastus, ympäristönsuojelu...) Tontinvarausilmoitukset netissä yms.
Kulttuurin ja liikunnan harrastajien määrän arviointi, käytön vaikuttavuuden arviointi	Harrastajien määrä kasvaa, asukkaiden hyvinvointi lisääntyy. Aktiiviset järjestöt jatkavat toimintaa.	Kulttuuri- ja liikuntapaikkojen ylläpito korkeatasoiseksi.

Sosiaali- ja terveystalveluiden vaikutusten arviointi	Sosiaali- ja terveystalveluiden vaikutukset nkyvt asukkaissa ja kustannusten pienenemisen.	
Koulutuksen ja opiskelijoiden määri	Koulutuksen ja opiskelijoiden määri on nouseva.	Koulurakennukset ovat laadukkaassa kunnossa.
Varhaisen tuen määriin jatkuva arviointi	Erikois- ja erityistalveluiden tarve vähenee.	
Moniammatillisen työn määriin arviointi	Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	
Kaupungin imago vetovoimaisena asuinpaikkana	Asukasmääri lisääntyy.	Tekninen osasto panostaa ympäristön ja alueiden ylläpitoon ja siisteyteen sekä rakennusten terveellisyyteen ja turvallisuuteen.

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

Strateginen päämääri: Kestävä kehitys

Kriittiset menestystekijät: Ekologinen ja elävä kaupunki luonnon äärellä

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Vesistöjen hyödyntäminen	Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö.	Vesistöjen kunnostuksia projektirahoituksin. Vaikuttaminen Ähtäriin järvien pintojen korkeuksiin. Ympäristönsuojelulain ja Vesilain mukaisten toimenpiteiden valvonta.
Keskustan ja matkailualueen kehittäminen	Vetovoimaisten asuinalueiden kaavoittaminen Monipuolinen tonttitarjonta	Riittävä tonttitarjonta teollisuudelle, palveluille ja asumiselle. Erikokoisia tontteja, viheralueita. Seurataan tonttivarantoa/tonttipörssi. Kaavoitetaan etupainotteisesti.
Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyminen puhtaassa ympäristössä	Toimivat lähitalvelut. Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määri kasvaa	Moksen matkailualueella panostetaan tienvarsi-informoinnin tehokkuuteen. Viheralueiden hoito ja kunnostus viihtyvyyden lisäämiseksi.
Puhdas luonto ja vesistöt -vedenlaadun mittarit	Säilytetään puhdas luonto ja vesistöt.	Vesistöjen tarkkailu säännösten edellyttämällä tavalla: näytteet, mittaukset, valvonta. Vesistöä saastuttavien toimenpiteiden tarkkailu: turveneivat, maa- ja metsätalouden ojitukset ja ympäristölupaa edellyttävät toiminnot.
Ympäristöystävälliset energiamuodot	Uusiutuvan energian lisääminen.	Bio-, tuuli-, aurinko-, maa- ja vesien energian käytön edistäminen.
Jäteaseman käyttö	Jätteen määriin väheneminen.	Tiedotuksen lisääminen hyötyjätteiden lajittelusta.

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

Strateginen päämäärä: Elinvoimainen kaupunki

Kriittisen menestystekijät: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen, kansainvälistyminen, yhteistyö

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET
Matkailutoimintojen monipuolistaminen ja syveneminen	Ähtäriin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa.	Laadukas toiminta. Oheispalveluiden saaminen.
Kotimaisten ja ulkomaisten matkailijoiden ja myynnin volyymin kasvu.	Matkailijoiden määrä lisääntyy ja he käyttävät alueen palveluita, viipymä pitenee.	Laadukas palvelu.
Matkailua tukevat tuotteet ja palvelut kehittyvät	Tarjotaan tuotteita ja palveluita, jotka houkuttelevat turisteja kotimaasta ja ulkomailta.	Mainonta.
Mainetutkimukset	Imago on hyvä. Made in Ähtäri- sloganin vahvistaminen ja laaja käyttöönotto.	Alueen palveluja kehitetään.
Monipuolinen kulttuuri- ja vapaa-aika palvelujen tarjonta.	Tapahtumien ja kävijöiden määrä kasvaa, Ähtäri tunnetaan tasokkaasta kulttuuritarjonnasta.	Erilaisiin tapahtumiin panostaminen.
Viestinnän kehittäminen	Ähtäri-brändin rakentamista tukevan viestintäohjelman toteuttaminen - ähtäriläisyys esille!	Osallistutaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa.
Metalliteollisuuskeskittymän kasvaminen ja yritystoimintaa tukevien alihankintaketjujen löytäminen ja rakentaminen.	Uusia yrityksiä syntyy. Maaseutu pysyy asuttuna, viljeltynä ja tuottajat toimivina.	Tuetaan kaavoituksella. Hanketoiminta.
Maa- ja metsätalouden kehittyminen	Raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.	
Kauppa- ja matkakeskus toteutuu.	Uusien toimijoiden lisääntyminen.	Kaavoituksen toteuttaminen ja toimintaedellytysten edesauttaminen.
Ostolantien kehittäminen	Tori- hanke onnistuu	Ollaan yhteydessä mahdollisiin toimijoihin uusien tapahtumien saamiseksi torille.
Työpaikkojen määrä	Työpaikkojen lisääntyminen ja olemassa olevien työpaikkojen säilyttäminen.	Edesautetaan suunnitelmallisella ja määrätietoisella työllä. Investointituet ja niistä informoiminen.
Yhteistoiminnan määrän lisääminen kaupungin ulkopuolisten yhteisöjen kanssa.	Aktiiviinen ja molemminpuoleinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille.	Osallistutaan yhteistoiminnan lisäämiseen yhdessä muiden hallintokuntien kanssa.

		Yrittäjä – aamiainen 2 krt/v. Elinkeinoryhmä. Uusien yrittäjien aamukahvitilaisuudet. Uusien yrittäjien tervehdyskäynnit. Yrityskäynnit toimiviin yrityksiin. ”Elinkeinopäällikkö tiedottaa” – tiedotteet. Koulutustilaisuudet.
Toimivat liikennejärjestelyt - Teiden kunto - Riittävä julkinen liikenne	Valtatie 18 valmiiksi. Junaliikennöinnin lisääntyminen. Tiet hyvässä kunnossa. Riittävästi julkisia kulkuneuvoja.	Kunnossapidon tehostaminen ja tiestön peruskunnostus. Suunnitelmallinen, määrätietoinen ja yhteistyöhakuinen toiminta.

TEKNINEN HALLINTO

Toiminnan yleiskuvaus

Teknisen hallinnon vastuualue käsittää luottamushenkilöhallinnon (tekninen lautakunta) ja toimistopalvelut. Tehtävinä on huolehtia teknisessä lautakunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten täytäntöön panosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös teknisen toimen arkistotoimen hoito ja kirjaaminen, postitus yms. toimistotyöt.

Teknisen hallinnon vastuualueeseen kuulunut asuntotoimi on siirretty tilapalvelun tulosityksiköksi. Talouden tasapainottamistyöryhmän esityksen mukaisesti tekninen johtaja toimii myös Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n toimitusjohtajana.

Metsä-, maa- ja vesialueet käsittävät kaupungin omistamien metsien hoidon ja metsän myyntitulot sekä maa- ja vesialueiden vuokrauksen.

Laatutavoitteet

Lautakuntakäsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
331	474.000	Toimintatuotot	470.900	394	394	394
-304	-257.100	Toimintakulut	-257.100	-220	-220	-220
27	216.900	Toimintakate	250.800	174	174	174

RAKENTAMIS- JA TEKNISET PALVELUT

Toiminnan yleiskuvaus

Rakentamis- ja teknisten palvelujen vastuualue käsittää kaavateiden ylläpidon, varikkotoiminnan, puistojen, uimarantojen sekä muiden yleisten alueiden hoidon. Varikon toimialaa ovat kaupungin eri sektoreita koskevat huolto- ja korjaustoimet, erilaiset metallityöt sekä varastotoimintojen hoito. Kaavateiden talvi- ja kesäkunnossapito on ulkoistettu. Ostolantie ja Karhunkierros siirtyvät vuoden 2015 alusta lähtien kaupungin kunnossapidettäväksi.

Laatutavoitteet

Jalkakäytävien ja kevyenliikenteen väylien sekä suojateiden talvikunnossapito hoidetaan niin, että liikkuminen niillä on turvallista. Puistojen, uimarantojen venesatamien sekä muiden yleisten alueiden hoito ja ylläpito siten, että ne tarjoavat viihtyisät ja virikkeitä tarjoavat puitteet asumiseen ja vapaa-aikaan.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Rakennuskaavateitä yht.		46695	53135			
Päällysteaste 60,2 %		61,42 %	66,09 %			
Kev.liikenteen väylät		12800	12800			
Päällysteaste 74 %		78 %	78 %			
Puistoja:						
-hoitoluokka AI		0 ha	0 ha			
-hoitoluokka AII		17,8 ha	17,8 ha			
-hoitoluokka AIII		6,2 ha	6,2 ha			
Leikkipaikkoja		9 kpl	9 kpl			
Kaavat ja kevyenl. väylät hoitokust. €/m		2,36	2,46			
Puistojen hoitokust. €/m ²		0,10	0,10			

Taloudellisuustavoitteet

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
139	144.800	Toimintatuotot	142.300	142	142	142
-510	-461.600	Toimintakulut	-853.800	-727	-727	-727
-370	-316.800	Toimintakate	-711.500	-585	-585	-585

MAANKÄYTTÖPALVELUT

Toiminnan yleiskuvaus

Maankäyttöpalvelujen vastuualue käsittää kaavoituksen ja kaavoitusta tukevan mittausstoimen. Mittausstoimeen kuuluu edelleen keskustan kaava-alueen pohjakartan ylläpito sekä lohkomistoimitusten valmistelu.

Kaavoitus luo edellytykset asuin ympäristön ja elinkeinojen kehittymiselle sekä ohjaa yhdyskuntarakentamista siten, että saadaan aikaan tarkoituksen mukainen, omaleimainen ja viihtyisä elinympäristö. Meneillään on yleiskaavan laatiminen Vt 18 linjausta varten.

Laatutavoitteet

Tavoitteena on jokaisen kaavahankkeen yhteydessä:

- turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun
- varmistaa suunnittelun laatu ja asiantuntemuksen monipuolisuus
- huolehtia avoimesta tiedottamisesta käsiteltävinä olevissa asioissa

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TA 17	TA 18
Valt. hyv. uudet kaavat		7	6			
Valt. hyv. muutetut kaav Uutta pohjakarttaa						

Taloudellisuustavoitteet

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
4	3.000	Toimintatuotot	2.100	2	2	2
-140	-102.800	Toimintakulut	-115.400	-115	-115	-115
-137	-99.800	Toimintakate	-113.300	-113	-113	-113

TILAPALVELU

Toiminnan yleiskuvaus

Tilapalvelu luo edellytykset muille toiminnoille ylläpitämällä ja kehittämällä toimitiloja ja asuinkiinteistöjä sekä hoitamalla kiinteää omaisuutta siten, että kiinteistöjen arvo säilyy.

Laatutavoitteet

Tilapalvelun ammattitaitoisen henkilöstön tavoitteena on hoitaa kiinteistöjä niin, että ne olisivat henkilöstölle / asiakkaille terveellisiä ja turvallisia käyttää ja että asiakastyytyväisyys näiltä osin täyttyisi.

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Asuinrakennukset						
määrä kpl	21	18	18	18	18	18
tilavuus	24963	22963	22963	22963	22963	22963
Hoitoalan rakennukset						
määrä kpl	14	14	14	14	14	14
tilavuus	9376	9376	9376	9376	9376	9376
Tsto ja hallintorakennukset						
määrä kpl	1	1	1	1	1	1
tilavuus	8991	8991	8991	8991	8991	8991
Kokoontumisrakennukset						
määrä kpl	10	10	10	10	10	10
tilavuus	29798	29798	29798	29798	29798	29798
Opetusrakennukset						
määrä kpl	8	8	8	8	8	8
tilavuus	59643	59643	59643	59643	59643	59643
Teollisuusrakennukset						
määrä kpl	6	6	6	6	6	6
tilavuus	22898	22898	22898	22898	22898	22898
Varastorakennukset						
määrä kpl	0	0	0	0	0	0
tilavuus	0	0	0	0	0	0
Muut rakennukset						
määrä kpl	21	21	19	19	19	19
tilavuus	24349	24349	24119	24119	24119	24119
Yhteensä	180018	178018	177788	177788	177788	177788

Taloudellisuustavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Rakennusten kunnossa pitomenot €/m ³		7,68				

Kiinteistökaupat ja muutokset

Huikurin koulun myynti ei ole vahvistunut. Shellin maa-alueen osto kaupungille toi omistukseen myös rakennuksia.

Myynnissä on edelleen Meijerin kiinteistö. Myyntiin tullaan v. 2015 esittämään ja asettamaan mm useita asumiseen liittyviä kiinteistöjä. Asunto-osakkeiden myynnistä päätetään tapauskohtaisesti.

Ähtäri – halliin tehtiin laajennus keväällä 2013 (Ähtäri Zoon toimitiloja) ja syksyllä 2014 (IV-konehuone sekä sosiaali-/varastotila uusina tiloina ja lisäksi peruskorjattiin ilmastointia ja sähköistyksiä, ent. sosiaalitalat muutettiin WC –tiloiksi, ääni- ja valoteknisiä uudistuksia).

Kehittäminen

Tilapalvelun kiinteistöhoitoa kehitetään mm. automaatiota parantamalla ja keskittämällä. Synergiaetua kaupungin omien ja konserniyhtiöiden Ähtäri Vuokratalot Oy ja Ouluvesi Oy -kiinteistöjen hoitoon on toteutettu uusilla virkajärjestelyillä. Teknisen hallinnon vastuualueeseen kuulunut asuntotoimi on siirretty Tilapalvelun tulosityksiköksi.

Suunnitelmakauden aikana siirrytään lähes kokonaan kevyen polttoöljyn käytöstä kaukolämmön, kotimaisen kiinteän polttoaineen tai aurinkolämmön (maa-, ilma-, vesilämpö) käyttöön. Viimeisimpänä kohteena Ähtäri – halli kokonaisuudessaan lämpiää maalämmöllä. Öljyllä lämpiäviä kohteita ovat enää Myllymäen koulu/-rivitalo, Myllymäen terveysasema, Okt Lehtimäentie sekä kesäaikana ent. Alastaipaleen koulu (lämmin käyttövesi) sekä v.2014 hankittu Shellin kiinteistö.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
1.119	1.145.700	Toimintatuotot	1.152.100	1.152	1.152	1.152
-2.421	-2.513.000	Toimintakulut	-2.513.000	-2.593	-2.593	-2.593
-1.302	-1.367.300	Toimintakate	-1.440.800	-1.441	-1.441	-1.441

YMPÄRISTÖPALVELUT

Toiminnan yleiskuvaus

Ympäristöpalvelujen vastuualueeseen kuuluvat rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Rakennusvalvonta pyrkii toiminnallaan ohjaamaan kunnan rakennustoimintaa niin, että luotaisiin kuntalaisille mahdollisimman viihtyisä, turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen asuinympäristö. Ympäristönsuojelun tehtävänä on edistää kestävä kehityksen huomioimista kaikissa toiminnoissa kaupungin alueella, säilyttää ympäristö viihtyisänä ja edesauttaa ympäristön kunnostushankkeiden toteutumista.

Laatutavoitteet

Lautakunnan käsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

YKSITYISTIET

Toiminnan yleiskuvaus

Kaupungin kunnossapitoavustuksia myönnetään 86 eri tielle, joiden kokonaispituus on yhteensä 291,85 km. Avustettavan tien pituus on yhteensä 245,64 km. Kunnossapitoluokitus otettiin käyttöön vuonna 1999. Perusparannushankkeiden avustummäärärahat ovat sidoksissa valtion hyväksymiin avustummäärärahoihin. Kaupungille osoitetut perusparannusavustushakemukset käsitellään erikseen anomalla kaupunginhallitukselta/-valtuustosta ylitysoikeutta.

Kaupunginvaltuuston tekemän päätöksen mukaan maaseutulautakunnan toiminta lakkaa vuoden 2013 lopussa. Eo. johdosta ko. tehtävien hallinnointi tulee jakaa uudelleen. Yksityisteiden osalta tullaan esittämään, että ko. tehtävien hoito ja hallinnointi hoidettaisiin teknisen lautakunnan toimesta.

Laatutavoitteet

Yksityisteiden kohtuullinen kunnossapito. Tavoitteena mahdollisimman hyvät kulkuyhteydet haja-asutusalueille, mikä omalta osaltaan pyrkii säilyttämään maaseudun asuttuna.

Taloudellisuustavoitteet

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-107	-102.000	Toimintakulut	-100			
-107	-102.000	Toimintakate	-100			

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

Määrätavoitteet

	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Myönnetyt rakennusluvut		110	110			
Ilmoitus- ja toimenpideluvat		70	80			
Valmistuneet rakennukset		100	100			
Katselmukset		410	415			
Maa-ainesvalvonnat		17	15			
Ympäristöluvut		4	5			
Vesitutkimukset		30	40			
Ympäristötarkastukset		100	100			
Ympäristölupavalvonta		20	25			

Taloudellisuustavoitteet

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
75	80.300	Toimintatuotot	82.300	82	82	82
-121	-137.200	Toimintakulut	-142.300	-142	-142	-142
-46	56.900	Toimintakate	-60.000	-60	-60	-60

PALO- JA PELASTUSTOIMI

Toiminnan yleiskuvaus

Pelastustoimi on liittynyt 01.10.2004 Etelä- Pohjanmaan pelastuslaitokseen. Pelastustoimen järjestämisestä vastaa Seinäjoen kaupunki

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
		Toimintatuotot				
-508	-544.600	Toimintakulut	-522.600	-553	-553	-553
-508	-544.600	Toimintakate	-522.600	-553	-553	-553

RUOKAPALVELUT

Tulosalueeseen kuuluvat:

- aluekeittiö
- kyläkoulut/keittiöt

Toiminnan yleiskuvaus

Vuoden 2000 alusta alkaen on sivistyslautakunnan alaisuuteen tullut Ähtärin sairaalassa toimiva keittiö, jonka toiminta on vakiinnutettu Ähtärin kaupungin toiminnaksi vuoden 2005 alusta lukien.

1.8.2010 lukien siirryttiin yhteen valmistuskeittiöön, aluekeittiöön. Myllymäen ja Inhankosken kyläkoulujen keittiöt jatkavat omina tulosityksikköinä. Heinäkuun 2010 loppuun saakka sivistyslautakunta hallinnoi ruokapalveluita ja 1.8.2010 lukien tekninen lautakunta.

Ruokapalvelujen vastuualueeseen kuuluvat 1.8.2010 alkaen aluekeittiö, Otsen koulun pieni ja iso jakelukeittiö, yläaste/lukion jakelukeittiö, 2 kyläkoulujen keittiötä sekä Vilikkilän päiväkodin jakelukeittiö. Aluekeittiö toimittaa ruoka- palveluja kaupungin eri toimipisteisiin, Ähtärin sairaalan ja terveyskeskuksen vuodeosastoille sekä henkilöstölle. Aluekeittiö toimii vuoden jokaisena päivänä.

Laatutavoitteet

Ruokapalveluiden tavoitteena on tarjota eri asiakasryhmille ravitsemuksellisesti laadukasta ruokaa taloudellisuusnäkökulmat huomioon ottaen.

Määrätavoitteet/aluekeittiö

Tot.

Suoritteiden määrä 2010	203 176
Suoritteiden määrä 2011	251 841
Suoritteiden määrä 2012	259 562
Suoritteiden määrä 2013	250 000
Suoritteiden määrä 2014	300 000*
Suoritteiden määrä 2015	323 000

*Suoritteiden kertoimet ja toiminnot tarkistettiin vuoden 2013 alusta. Vuoden 2014 suoritteiden määrä on arvioitu uusien kertoimien ja toimintojen mukaan.

Taloudellisuustavoitteet

Ruokapalvelut tarjoavat aterioita kustannustehokkaasti. Elintarvikehankinnoissa käytetään Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin kunta-yhtymän hankintarengasta. Muut hankinnat kilpailutetaan. Kaikissa hankinnoissa edellytetään huomioon otavaksi hankintalain mahdollistavat laadulliset ja ympäristövaikutuksiin liittyvät kriteerit. Ähtärin kaupunki edellyttää, että hankinnoissa otetaan huomioon myös lähiruuan tarjonta.

Määrärahat

TP 13	TA 14		TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
1.309	1.263.700	Toimintatuotot	1.263.700	1.454	1.454	1.454
-1.154	-1.263.700	Toimintakulut	-1.449.300	-1.449	-1.449	-1.449
156	0	Toimintakate	4.600	5	5	5

7. TULOSLASKELMA (1000 €)

TULOSLASKELMA (1000 €)

TULOSLASKELMA (1000 €)	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	2.525	2.391	2.559	2.559	2.559	2.559
Maksutuotot	1.807	1.981	2.565	2.565	2.565	2.565
Tuet ja avustukset	592	578	565	555	555	565
Muut toimintatuotot	1.134	1.271	1.426	1.350	1.350	1.350
TOIMINTATUOTOT	6.058	6.221	7.115	7.029	7.029	7.039
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut	-14.822	-15.373	-16.921	16.863	16.853	16.866
Palvelujen ostot	-22.141	-21.851	-21.478	-21.330	-21.325	-21.332
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.899	-2.023	-2.279	-2.279	-2.279	-2.279
Avustukset	-1.968	-1.784	-1.957	-1.957	-1.957	-1.957
Muut toimintakulut	-608	-616	-867	-867	-867	-867
TOIMINTAKULUT	-41.438	-41.646	-43.503	43.295	-43.281	-43.301
TOIMINTAKATE	-35.381	-35.424	-36.388	-36.267	-36.253	-36.262
Verotulot	20.286	20.242	20.246	20.246	20.246	20.246
Valtionosuudet	16.900	16.621	16.883	16.883	16.883	16.883
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	64	71	47	47	47	47
Muut rahoitustuotot	358	245	252	252	252	252
Korkokulut	-355	-390	-140	-140	-140	-140
Muut rahoituskulut	-21					
Rahoitustuotot ja -kulut	46	-74	159	159	159	159
VUOSIKATE	1.852	1.364	900	1.021	1.035	1.026
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.247	-1.059	-885	-885	-885	-885
Poistot ja arvonalentumiset	-1.247	-1.059	-885	-885	-885	-885
TILIKAUDEN TULOS	604	306	15	136	150	141
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	604	306	15	136	150	141

8. RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA

RAHOITUSLASKELMA	TP 13	TA 14	TA 15	TS 16	TS 17	TS 18
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1.851	1.364	900	1.021	1.035	1.026
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauuserät	-174	-254	-277	-200	-200	-200
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2.788	-1.762	-2.013	-2.495	-3.777	-2.391
Rahoitusosuudet investointimenoihin	111		80		600	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	367	304	327	250	250	250
Toiminnan ja investointien rahavirta	-632	-348	-983	-1.424	-2.092	-1.315
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	-1.450					
Antolainasaamisten vähennykset	255	244	229	130	50	32
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lain.lisäys		104	754	1.294	2.042	1.283
Pitkäaikaisten lain.vähenn.						
Lyhytaik.lainojen muutos	2.800					
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset	-72					
Rahoituksen rahavirta	1.533	348	983	1.424	2.092	1.315
Lainakanta 31.12	16,2	14,8	15,5	16,8	18,8	20,1
Investointien tulorahoitus %	69,1	77,4	46,5	40,9	32,5	42,9
Kassavarat 31.12.	2.129	2.129	2.129	2.129	2.129	2.129

9. INVESTOINNIT 2015 – 2019

ÄHTÄRIN KAUPUNKI (1000 €)

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019
Kiinteä omaisuus	230	30	30	30	30
Vilikkilän päiväkot	20				
Eläinlääkäritalo	10	15			
Otsonkoulu, piha-alue	10				
Otsonkoulu, peruskorj	800	800			
Myllymäen koulu		24	34		
Yläaste-lukion perusparannus	10	80			
Ähtärihallin laajennus/pp	170			300	
Eläinpuiston toimistorak. laajennus	170				
Mustikkavuoren sauna		10			
Kaijan rivitalot			15		
Inhankosken koulun kunnostus		40	38		
Paloasema		40			
Myllymäen rivitalo		25			
Ammattikoulun asunto	40	40	40	40	40
Liikuntahalli		100	2500		
Kylpylä	20	70	100	1500	2500
Varasto		180			
Teollisuushalli		50			
Halkoniemen kaava-alue	180		460		
Kevyenliik.väylä Riihimäenalueelle			220		
Koppelokuja		30			
Meijeritie		200		200	
Kaavateiden peruskorjausta	20	100	100	100	100
Kalliotie	40				
Kaavateiden suunnittelu	15	20	20		
Halkoniemen tiestö		270		33	
Meijeritie päällystäminen			80		80
Riihimäen alueen SOP>Ab					26
Leppävuoren korj.Ab					16
Moksuntien Ab plv 0-1000		39			
Tapanintie korj. Ab					10
Rakennettujen katujen pintauksien korj.	20	15	15	15	15
Peltosentie, Kinkerikuja,					

Vuosi	2015	2016	2017	2018	2019
Talaskuja, Lautakuja		11			
Päällystäminen/kalliotie		11			
Halkoniemen tiestö	55		25	50	
Katuvalaistuksen uusiminen		90	70	70	70
Hankolantien jatko-osa-kirkko, Pohjantie		30			
Pöyhösentien et.osa: Riihitie-Varstakuja, Salmentie				10	
Liikenneympäristö	10	10	10	10	10
Puistot	10	10	10	10	10
Halkokaaren asuntoalueen leikkipuisto	0	50			
Hömmön alueen leikkipuisto	30				
Venelaituri	10	30			
Kiinteistöjen pihat				13	15
Kaava-alueen rantautumisalueet		10	10	10	10
Pururatojen peruskunnostus	25	25			
Urheilukentän katsomo	20				
Otson koulun kalusto	13				
Otson koulun opetusteknologia	10				
Ruokakuljetusauto	20				
Hopeaharju, huuhtelulaite	10				
Kotihoito, effica	25				
Kantalan teoll.alueen kyltti	20				
Amfiteatteri		40			
YHTEENSÄ	2013	2495	3777	2391	2932

III LIITTEET

VÄESTÖNJAKAUTUMA IKÄLUOKITTAIN

	31.12.1998 Yht.henk	%	31.12.2013 Yht.henk.	%
0 - 6 vuotiaat	549	7,4	419	6,7
7 - 14	846	11,4	526	8,4
15 - 24	910	12,3	657	10,5
25 - 64	3755	50,8	3052	48,7
65 - 74	733	9,9	850	13,6
75 -	600	8,1	767	12,2
YHTEENSÄ	7393	100,0	6271	100,0

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA V. 2014-2019

Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kaupunginhallitus							
- kaupunginjohtaja	1	1					
HALLINTO- JA TALOUSOSASTO							
Hallintotoimi							
- kaupunginsihteeri	1	0					
- hallintojohtaja		1					
- hallintosihteeri	0,5	0					
- toimistosihteeri	2	2					
- arkistosihteeri	1	0					
- asianhallintapäällikkö		1					
- viestintä- ja toimistosihteeri		1					
Elinkeinokeskus							
- elinkeinopäällikkö	1	1					
- matkailusihteeri	1	0					
- maataloussihteeri	1	0					
Taloustoimi							
- kaupunginkamreeri	1	0					
- talousjohtaja		1					
- pääkirjanpitäjä	1	0,5					
- kirjanpitäjä		1					
- palkkasihteeri	2	2					
- toimistosihteeri	1	1					
- ATK-päällikkö	1	1					
- laskentasihteeri	0,5	0,5					
- työsuojelupäällikkö	0,4	0,4					
- hallintosihteeri		1					
Yhteensä	14,4	14,4	0	0	0	0	0
PERUSTURVATOIMI							
Hallinto							
Perusturvatoimisto							
- perusturvajohtaja	1	1					
- vahtimestari	1	1					
- sosiaalityönsihteeri	1	1					
- työsuunnittelija	1	1					
Hallinto yhteensä	4	4	0	0	0	0	0
Sosiaalityö							
- sosiaalityön päällikkö	1	1					
- sosiaalityöntekijä	2	2					
- sosiaalihojaaja	1	1					
- perheohjaaja	1,7	2					
Sosiaalityö yhteensä	5,7	5,7					
Vanhuspalvelut							
Hallinto							
- vanhuspalvelujohtaja	1	1					
- palveluvastaava/asumispalvelut	1	1	1				

Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
- palveluvastaava/kotihoito	1	1					
- toimistosihiteeri	1	1	0,9				
Hallinto yhteensä	4	4	1,9	0	0	0	0
Kertun kammari							
- sairaanhoitaja	1	1					
- kodin-, perus-, lähihoitaja	10	10	-3				
- laitoshuoltaja	1	1					
Kertun kammari yhteensä	12	12	-3	0	0	0	0
Toivontupa							
- vastaava sairaanhoitaja	1	1					
- lähihoitaja	7	7		1			
- laitoshuoltaja	1	1		-1			
Toivontupa yhteensä	9	9	0	0	0	0	0
Rauhankoti							
- sairaanhoitaja	1	1					
- lähihoitaja	7	7		1			
- laitoshuoltaja	1	1		-1			
Rauhankoti yhteensä	9	9	0	0	0	0	0
Mäntyrinne							
- sairaanhoitaja			1				
- lähihoitaja			16				
Mäntyrinne yhteensä			17	0	0	0	0
Kotihoito							
- kotisairaanhoitaja	4	5					
- kodin-, lähihoitaja	29	29	1				
- vanhustyöntekijä	1	1	-1				
- palvelunohjaaja		1					
Yhteensä	34	36	0	0	0	0	0
Kuntouttava mielenterveystyö							
- avopalvelutoiminnan ohjaaja	1	0					
- mielenterveyshoitaja	1	0					
Kuntouttava mielenterveystyö yhteensä	2	0	0	0	0	0	0
Kotihoito yhteensä	36	36	0	0	0	0	0
Kuntoutusohjaaja	0,5	0,5					
Vanhuspalvelut yhteensä	70,5	70,5	2	0	0	0	0
Kehitysvammopalvelut							
- kehitysvammat. / palveluvastaava	1						
- vammaispalvelujohtaja		1					
Asumisyksikkö Raikula							
- palveluvastaava		1					
- ohjaaja		11					
- ohjaaja / oppisop.		1					
- kotiavustaja/laitoshuoltaja		0,8					
Asumisyksikkö Raikula yhteensä		13,8					
Toiminta 1.9.2014 alkaen							
Asuntola Punatulkku							
- lähihoitaja	2,8	2,8					

Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Asumispalvelut yhteensä	2,8	2,8	0	0	0	0	0
Työ- ja päivätoiminta							
Toimintakeskus							
- ohjaaja	2	4					
- vammaisavustaja	2	0					
- keittiö/siivoustyöntekijä	0,8	0,8					
Toimintakeskus yhteensä	4,8	4,8	0	0	0	0	0
Kehitysvamma palvelut yhteensä	8,6	22,4					
YHTEENSÄ	88,8	102,6	15,9	0			
SIVISTYSTOIMI							
Sivistysosasto							
- sivistystoimenjohtaja	1	1					
- hallintosihteeri	0	0					
- vahtimestari, yhteinen	1	1					
- kuraattori	1	1					
Siv. osasto, hallinto yhteensä	3	3	0	0	0	0	0
Koululaitos							
Kaikki muutokset 1.8. alkaen koululaitoksessa							
Perusopetus							
- rehtori	1,6	1,6					
- esiopetus, tuntiopettaja	1	1					
- luokanopettaja	19	18					
- erityisopettaja	3	3					
- erityisluokanopettaja	3	3					
- lehtori	17	19					
- opinto-ohjaaja	1	1					
- yht. englannin kielen lehtori	1	1					
- päät. tuntiopettaja / ya	1	1					
- päät. tuntiopettaja / aa	4	4					
- erityisop. / valmistava opetus	1	0					
- koulusihteeri	1,6	1,3					
- oppilasohjaaja / kyläkoulut	1,5	1,4					
- oppilasohjaaja / Otsonkoulu	3,7	4,3					
- oppilasohjaaja / yhteiskoulu	3,3	2,9					
Perusopetus yhteensä	61,7	62,5	0	0	0	0	0
Vammaisopetus							
- erityisluokanopettaja	1	1					
- oppilasohjaaja / eha-lk	2,9	2,9					
Vammaisopetus yhteensä	3,9	3,9	0	0	0	0	0
Lukio							
- rehtori	1	0,4					
- lehtori	7	8					
- koulusihteeri	0,4	0,4					
- tuntiopettaja	1	1					
Lukio yhteensä	9,4	9,6	-1	0	0	0	0

Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kirjasto							
- kirjastotoimenjohtaja	1	1					
- kirjastosihteeri	3	3					
- kirjastovirkailija	1	1					
Kirjasto yhteensä	5	5	0	0	0	0	0
Liikuntatoimi							
- liikuntatoimenjohtaja	1	1	-0,5				
- liikunta-alueiden hoitaja	1	1	-1				
- uimahallin valvoja	2	2					
Liikuntatoimi yhteensä	4	4	-1,5	0	0	0	0
Kulttuuri- / nuorisotoimi							
- nuoriso- ja kulttuuritoimenjohtaja	1	1					
- nuoriso-ohjaaja	1	1					
- erityisnuorisotyöntekijä	1	1					
Kulttuuri- ja nuorisotoimi yhteensä	3	3	0	0	0	0	0
Aamu- ja iltapäivätoiminta							
- vastaava ohjaaja	1	1					
- oppilasohjaaja	1,3	1					
Aamu- ja iltapäivätoiminta yhteensä	2,3	2	0	0	0	0	0
Alueopisto							
- osastonjohtaja	1						
- osastonjohtaja-toimistos sihteeri		0,5					
Alueopisto yhteensä	1	0,5	0	0	0	0	0
Kaikki muutokset 1.8. alkaen varhaiskasvatuksessa							
Varhaiskasvatus / hallinto							
- varhaiskasvatuspäällikkö	1	1					
- perhepäivähoidonohjaaja	1	1					
Varhaiskasvatus / hallinto yht.	2	2	0	0	0	0	0
Päiväkodit							
- vastaava lastentarhanopettaja	2	2					
- erityislastentarhanopettaja	1	1					
- lastentarhanopettaja	6	5,5					
- lastenhoitaja	7	6					
Päiväkodit yhteensä	16	14,5	0	0	0	0	0
Perhepäivähoito							
- perhepäivähoitaja	19	18					
Perhepäivähoito yhteensä	19	18	0	0	0	0	0
Ryhmäperhepäiväkodit							
Sinikello							
- perhepäivähoitaja	6	4					
Rentukka							
- perhepäivähoitaja	1	2					
Ryhmäperhepäiväkodit yhteensä	7	6	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	137,3	134,1	-2,5	0	0	0	0

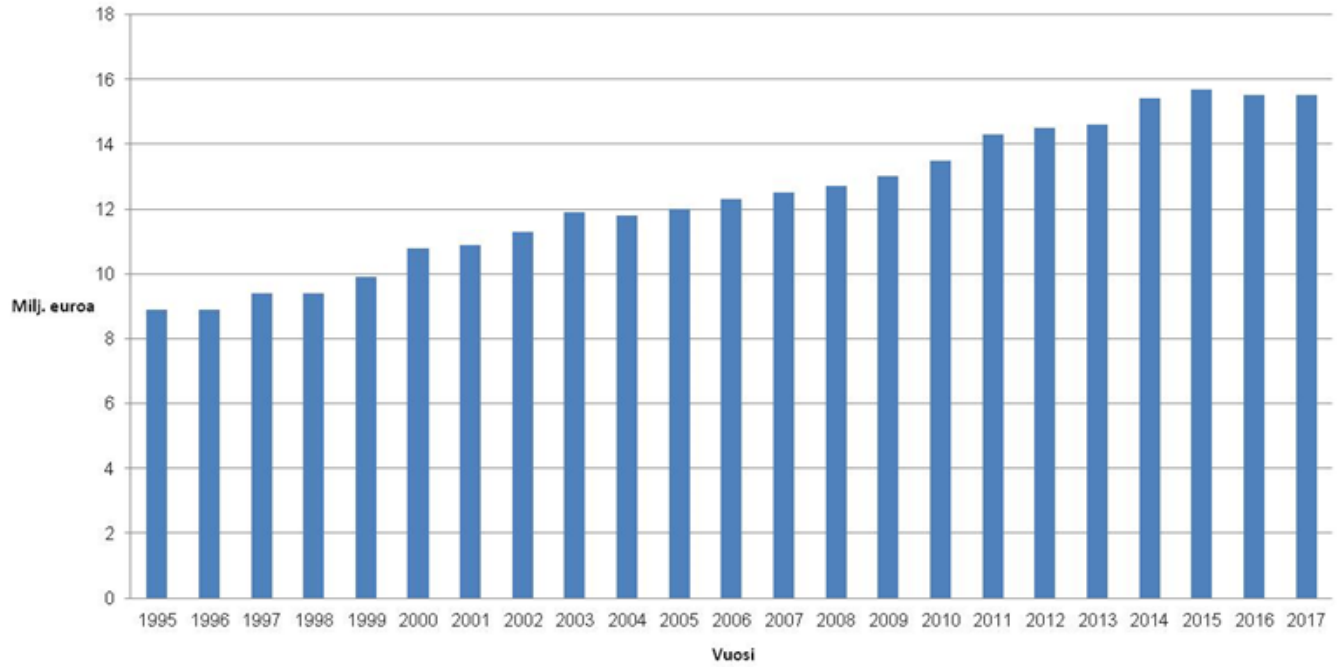
Virka- ja toiminimike	Lukumäärä		Muutokset				
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TEKNINEN TOIMI							
Hallinto							
- tekninen johtaja	1	1					
- puistopuutarhuri	0,7	0,7					
- maanmittausteknikko	0,5	0,5	-0,5				
- toimistos sihteeri	0,4	0					
- tekninen isännöitsijä	1	0					
- rakennustarkastaja	1	1					
- piirtäjä-toimistos sihteeri	1	1					
- ympäristönsuojelusihteeri	0,5	0,5					
- kaavoituspäällikkö			1				
- liikuntatoimenjohtaja			0,5				
Hallinto yhteensä	6,1	5,7	1	0	0	0	0
Tilapalvelu							
- kiinteistöpäällikkö	1	1					
- siivoustyönjohtaja	1	1					
- työnjohtaja	1	1					
- kiinteistönhoitaja	4,3	4,3					
- toimistos sihteeri	0,2	0					
- laitoshuoltajat	13,5	13,5					
- liikunta-alueiden hoitaja			1				
Tilapalvelu yhteensä	21	20,8	1	0	0	0	0
Varikko							
- huolto- ja korjausmies	1	1					
Varikko yhteensä	1	1	0	0	0	0	0
Asuntotoimi							
- asuntosihteeri	1	0					
- toimistos sihteeri		1					
- tuntipalkkaisia työntekijöitä	9,3	8,3					
Asuntotoimi yhteensä	10,3	9,3	0	0	0	0	0
Aluekeittiö							
- ruokapalvelupäällikkö	1	1					
- ruokapalveluesimies	1	1					
- suurtaloukokki	7	7					
- ruokapalvelutyöntekijä	5,5	5,5					
- vastaava ruoanjakaja		0,6					
- ruoanjakaja-laitoshuoltaja	0,6	0,6					
- ruoanjakaja	0,8	0,8					
Kyläkoulut / keittiöt							
- suurtaloukokki-laitoshuoltaja	1,6	1,6					
Aluekeittiö yhteensä	17,5	18,1	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	54,9	54,9	2				
MUUTOS YHTEENSÄ			15,4	0	0	0	0
KAIKKI YHTEENSÄ	296,4	307	322,4	322,4	322,4	322,4	322,4

TALOUSARVION 2015 YHDISTELMÄ

Käyttötalous	MENOT (1000€)			TULOT (1000€)			NETTO (1000€)		
	TA2014	TA2015	m-%	TA2014	TA2015	m-%	TA2014	TA2015	m-%
Keskusvaaliltk	11	10	-11,8	11	10	-11,8	-	-	-11,8
Tilintarkastustlk	16	17	0,6	-	-	-	16	17	0,6
Kaupunginvaltuusto	32	35	10,4	-	-	-	32	35	10,4
Kaupunginhallitus	1.819	1.962	7,8	162	163	0,7	1.658	1.799	8,5
Maaseutultk	152	55	-63,8	-	-	-	152	55	-63,8
Perusturvaltk	24.970	26.316	5,4	2.149	2.889	34,5	22.822	23.427	2,7
Sivistysltk	9.365	9.182	-1,9	788	749	-4,9	8.576	8.433	-1,7
Tekninen ltk	5.280	5.926	12,2	3.112	3.304	6,2	2.168	2.623	20,9
YHTEENSÄ	41.646	43.503	4,5	6.221	7.115	14,4	35.424	36.387	2,7
Investoinnit	1.762	2.013	14,2	304	407	33,8	1.458	1.606	10,2
TALOUSARVIO YHTEENSÄ (Ilman rahoitusta)	43.408	45.516	4,8	6.525	7.522	15,3	36.882	37.993	3,0

HENKILÖSTÖMENOJEN KEHITYS

HENKILÖSTÖMENOJEN KEHITYS
milj. euroa v. 1995-2017

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN KOKOUSPALKKIOSÄÄNTÖ

Kaupunginvaltuuston hyväksymä 17.12.2012 § 76
Voimaantulo 01.01.2013

1 § Soveltamisala

Kaupungin luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lasten hoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön mukaan.

Viranhaltijalle maksetaan kokouspalkkio toimielimen luottamushenkilöjäsenille maksettavan kokouspalkkion suuruisena.

2 § Kokouspalkkiot

Kaupungin toimielinten kokouksista suoritetaan palkkiota seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta 60 €

Lautakunnat 49 €

Muut toimielimet 43 €

Mikäli kokous tai työskentely kestää yli kolme tuntia, kokouspalkkio maksetaan silloin 50 %:lla korotettuna.

Kokouksella tarkoitetaan edellä tässä pykälässä kuntalain tai muun lain tai asetuksen säännösten mukaisesti asetetun toimielimen sellaista kokousta, joka on laillisesti kokoon kutsuttu ja päätösvaltainen ja jossa laaditaan pöytäkirja.

Palkkio maksetaan myös kaupunginvaltuuston puheenjohtajan, kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan tai lautakunnan koolle kutsumasta seminaarista, projektityöskentelystä ja koulutukseen tai kokoukseen osallistumisesta. Tällöin palkkio määräytyy kokoon kutsuvan toimielimen mukaan. Maksamisen edellytyksenä on myös, että siihen lähetetään kirjallinen kutsu ja laaditaan muistio tai osallistujaluettelo.

Puheenjohtajalle tai kokouksessa puheenjohtajana toimivalle varapuheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkio, joka vastaa asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkiota korotettuna 50 %:lla.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille, jotka osallistuvat kaupunginhallituksen kokoukseen, samoin kuin kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajille ja jäsenille, jotka osallistuvat kaupunginvaltuuston kokoukseen tai lautakunnan kokoukseen kaupunginhallituksen valitsemana edustajana suoritetaan kokouspalkkio samojen periaatteiden mukaisesti kuin asianomaisen luottamustoimielimen jäsenille.

Kokouksessa mukana olevalle työntekijälle tai viranhaltijalle maksetaan toimielimenkokouspalkkio varsinaisen työajan päättymisen jälkeen. Palkkio maksetaan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen ja tämän kokouspalkkiosäännön nojalla.

Maksettaessa huomioidaan, että työaika katsotaan alkavan kello 8.00 ja päättyvän kello 16.00.

3 § Samana päivänä pidetyt kokoukset

Samana kalenterivuorokautena pidetyistä useammasta kuin yhdestä saman toimielimen kokouksesta tai toimituksesta saa palkkion, jos niiden välinen aika on yli 3 tuntia.

4 § Vuosipalkkiot

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajille, kaupunginhallituksen puheenjohtajille ja lautakuntien puheenjohtajalle maksetaan edellä 2 §:n määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi puheenjohtajan tehtävistä palkkiota vuosittain seuraavasti:

kaupunginvaltuuston puheenjohtaja 2.040 €

kaupunginvaltuuston varapuheenjohtajat 600 €

kaupunginhallituksen puheenjohtaja 2.400 €

kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat 600 €

lautakuntien puheenjohtajat (pl. keskusvaalilautakunta) 300 €

Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa vuosipalkkioon, kun este on jatkunut yhdenjaksoisesti kuukauden. Tästä alkaen maksetaan varapuheenjohtajalle kutakin kalenterivuorokautta kohden vuosipalkkion 365:s osa siihen saakka, kunnes puheenjohtaja palaa hoitamaan tehtäviään.

5 § Sihteerin palkkio

Toimielimen sihteerille maksetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

6 § Esittelijän palkkio

Toimielimen esittelijälle maksetaan kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna.

7 § Katselmukset, neuvottelut ja toimitukset

Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon kaupungin toimielimen jäsen osallistuu toimielimen päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja, maksetaan palkkiota 9,60 €/tunnilta.

8 § Kaupungin nimeämät edustajat

Virallisen päätöksen perusteella kaupungin edustajana toimittaessa maksetaan palkkio toimielimen palkkioperusteiden mukaan. Mikäli kaupungin nimeämä henkilö toimii muun yhteisön virallisessa kokouksessa kaupungin edustajana eikä toimielimen toimesta makseta kokouspalkkiota, maksetaan henkilölle 43 euron kokouspalkkio.

9 § Vaalilautakunta ja vaalitoimikunta

Vaalilautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kultakin vaalitoimituspäivältä palkkiota kokouspalkkion lisäksi, johon samalla sisältyy palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä seuraavasti:

Puheenjohtajalle 120 € ja jäsenelle 96 €.

Vaalilautakunnan jäsenelle, joka vaalitoimituspäivänä hoitaa tehtävää 4 tuntia tai vähemmän maksetaan palkkiota 48 €.

Vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kultakin vaalitoimituspäivältä palkkiota kokouspalkkion lisäksi seuraavasti:

Puheenjohtajalle 40 € ja jäsenelle 28 €.

10 § Ansionmenetyksen, matka- yms. korvaus

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen vuoksi aiheutuvista 1 §:ssä tarkoitetuista kustannuksista kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin 8 tunnilta kalenterivuorokaudessa. Tuntikorvauksen enimmäismäärä on 18 €.

Saadakseen korvausta työansion menetyksestä, luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimenhoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa. Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestä.

Saadakseen korvausta kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lasten hoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, luottamus-henkilön tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys tällaisista kustannuksistaan.

Edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettua todistusta tai selvitystä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään 10 € tunnilta. Luottamushenkilöiden tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Luottamushenkilöiden kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamisesta tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa ja kurssipäivärahaa soveltuvin osin kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti.

Oman kaupungin alueella oleviin kokouksiin ja toimituksiin maksetaan matkakorvausta, jos matka kokous- tai toimituspaikkaan on vähintään 3 km.

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan laskun hyväksyminen kuuluu.

11 § Palkkioiden maksaminen

Tässä säännössä mainitut palkkiot maksetaan neljännesvuosittain.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonserni on taloudellinen kokonaisuus, jonka muodostavat kunta (emoyhteisö) sekä ne juridisesti itsenäiset yhteisöt, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta (tytäryhteisöt).

Määräämisvalta merkitsee kunnan mahdollisuutta ohjata tytäryhteisöjen toimintaa niin, että koko konsernin tavoitteet ja edut tulevat otetuksi huomioon.

Kaupunginhallitus on 14.4.1997 § 180 hyväksynyt konserniohjeen, jonka mukaan konsernia johtaa kaupunginjohtaja. Ohjeen mukaan kunnan talousarviossa määritellään konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tavoitteet ja toimintaa ja taloutta koskevat tunnusluvut. Tavoitteiden tulee olla talousarviokauteen sidottuja ja mitattavia. Uusi konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2008.

Ähtärin kaupungin tytäryhteisöt:

Kaupungin osuus

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy	100 %
Kiint. Oy Ouluvesi	100 %
Ähtärin Energia ja Vesi Oy	100 %
Ähtärin Matkailu Oy	84,2 %
Ähtärin Eläinpuisto Oy	99,0 %
Kiint. Oy Ähtärin Vuokratalot	100 %
Ähtärin Liikunnan Tuki Oy	90,2 %
Pirkanpohjasäätiö	jäsen

Ähtärin kaupungin osakkuusyhtiöt:

As. Oy Alataival	32,4 %
Kiinteistö Oy Ähtärin	
Sairaalanmäki	29,0 %
Moksunniemi Oy	23,5 %
Ähtärin Linja-autoasema Oy	63,0 %
Ähtäri Zoo Resort Oy	32,0 %

***

ÄHTÄRIN ELÄINPUISTO OY

	TP 12	TA 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto (1000 euroa)	1.596	1.272	1.900	1.950
Tulos (1000 euroa)	44	-59	0	0

Eläinpuiston lipunmyynti ja toimistot siirtyivät Ähtäri-halliin keväällä 2013.

Eläinpuiston alueiden kunnostamista ja uudistuskohteita jatketaan resurssien mukaan Eläinpuiston sisäisen Master planin mukaisesti. investoinnit uusien alueiden osalta ajoittuvat vuosille 2015-2025. Eläinpuiston tulee kiinnittää sekä eläinpuiston että leirintäalueen osalta huomiota yleiseen vaikutelmaan huolinnan osalta. Eläinpuiston tulee käynnistää toimenpiteitä, jotka vahvistavat yhtiön tulosta. Myös syksyllä 2014 perustetun matkailuyhtiön toiminnan tuloksekkuuden saavuttamiseksi edellytetään tiivistä yhteistyötä matkailualan ja sitä tukevien yritysten välillä.

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN VUOKRATALOT

	TP 12	TA 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto (1000 euroa)	1.324	1.289	1.350	1.411
Tulos (1000 euroa)	-56	-10	0	0

Asuntojen käyttöaste pyritään pitämään lähellä 100:aa prosenttia ja vuokrataso vakaana. Tavoitteena on nollatulot. Vuokratalojen tulee toteuttaa vuoden 2015 aikana toimenpiteitä, jotka edesauttavat kysynnän ja tarjonnan suhteen tasapainottamista. Lisäksi yhtiön tulee ryhtyä myös muihin toimenpiteisiin, jotka vahvistavat tulosta sekä mahdollistavat yhtiön velkojen maksamisen kaupungille.

ÄHTÄRIN ENERGIA JA VESI OY

	TP 12	TA 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto (1000 euroa)	3.120	2.859	3.517	3.538
Tulos (1000 euroa)	7	40	97	136

Vuoden 2014 tärkeimpiä investointeja on Halkoniemen vesi- ja viemäriverkosto 434.000 euroa. Ähtäri Energia ja Veden keskeinen tavoite on yhtiön velkamäärän suunnitelmallinen vähentäminen. Samanaikaisesti yhtiön tulee huolehtia kilpailukykyisestä hinnoittelusta. Operatiivisessa toiminnassa huomioita tulee kiinnittää toiminnan tehokkuuteen sekä toiminnallisen ylituotannon välttämiseen.

KIINTEISTÖ OY OULUVESI

	TP 12	TA 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto (1000 euroa)	77	99		154
Tulos	66	-27		0

Yhtiön tavoitteena on nollatulos. Yhtiön tulee selvittää markkinatilanteesta riippuen, onko mahdollista ja taloudellisesti järkevää realisoida omistuksia tai hankkia kiinteistöjä. Ouluvesi Oy:n tulee aktiivisesti omalla toiminnallaan edesauttaa kaupungin keskustan kehittämistä sekä tukea toiminnallaan tuloksekasta elinkeinotoimintaa. Yhtiön tulee käynnistää toimenpiteitä, jotka vahvistavat tulosta sekä mahdollistavat yhtiön velkojen maksamisen kaupungille.

ÄHTÄRIN LIIKUNNAN TUKI

	TP 12	TP 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto (1000 euroa)	52	99	55	60
Tulos	-33	-27	0	0

Liikunnan Tuki Oy:n tulee käynnistää selvitys Ähtärin Liikunnan Tuki Oy:n muuttamiseksi kiinteistöyhtiöksi ja vuokraamiseksi Ähtärin Kiekko-Haukat ry:lle toiminnan tehostamiseksi. Tavoitteena tulee olla hallin käyttöasteen lisääminen ja tulovirran vahvistaminen.

PIRKANPOHJASÄÄTIÖ

	TP 12	TA 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto (1000 euroa)	9	7	5	7
Tulos	-17	6		6

Kaupunki avustaa säätiötä välttämättömien kiinteistökulujen ja vakuutusten verran. Tavoitteena on tarjota vastaisuudessaakin laadukkaita kulttuurielämyksiä ähtäriläisten lisäksi maakunnan asukkaille sekä matkailijoille. Matkailijavirrat luovat lisäpotentiaalia kävijämäärien kasvattamiseksi, joten tiivis yhteistyö matkailutoimijoiden kanssa on perusteltua.

ÄHTÄRIN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

	TP 12	TA 13	TA 14	TA 15
Liikevaihto	0,00	0	70	86
Tulos	-0,7	-1	39	0

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n keskeinen tehtävä on edesauttaa kaupungin elinkeinotoimen yritystilajärjestelyissä. Perimmäinen tavoite on kaupungin työpaikkojen ja sitä kautta elinvoiman lisääminen. Yhtiön tulostavoite on nollatulos tai lievästi positiivinen tilinpäätös.